ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 268 (8175)
НОЯБРИИН 16
ПЯТНИЦА
1956 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Парти, правительствын анхаралда ажалай шэнэ амжалтаар харюусая

КПСС-эй XX съездын түүхэтэ тогтоолые бэелүүлхын хойноо тэмсэжэ, республикын колхозууд хүдөө ажахын продуктнуудые нилээд ехээр абаха болоһон, тэрэнэ гүрэндэ тушааха, худалдаха түсэбөө эрхэ зорһоонь урид дүүргэһэн байна. Туйлаһан энэ амжалтын түлөө манай республикын ажалшад КПСС-эй ЦК-гэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй амаршалгада хүртөө.

КПСС-эй Центральна Комитет, СССР-эй Министрнүүдэй Совет манай республикын колхознигуудые, МТС болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдые, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые, партийна, советскэ болон комсомольско хүдэлмэрилэгшэдые, бүхы ажалшадые туйлаһан амжалтаарнь амаршалаад, нооһо, мяха, һү, харбабха, овощь болон хүдөө ажахын бусад продуктнуудые урид ехээр абадаг болохо тушаа саашадаашье оролдосотойгоор ажаллаха бэзэ гэжэ найдажа байһанаа мэдүүлээ. Парти, Правительствын энэ ехэ найдабарида ажалай шэнэ амжалтаар харюусаха гээшэ республикымнай хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй шухала үүрэг болоно.

Мүнөө үедэ колхозууд болон совхозуудта ажахын эгээн харюусалгатай үе—малай үбэлжэлгэ эхилээд байна. Энэ жэлэй үбэлжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэхэ, үбэлдөө үнеэдэй зунайхидал адли ехэ һү һааха арга боломжо хаа хаанагүй бии. Мүнөө жэл үбһэ тэжээл, силос болон корнеплодууд, концентрированнэ тэжээл урдынхиһаа ехээр бэлэдхэгдээ. Һаалишад болон малшад үсэд шангаар ажаллажа, ажахынгаа энэ жэлдэ бүри ехэ һү һааха, нооһо хайшалха уялгануудые абаад байна.

Зэдын аймагай Үшөөтэйн МТС-эй харьяата колхозууд энэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 1500 литр һү һааха уялга абаад, эршэмтэйгээр ажаллажа байна. Мүн Кударын, Прибайкальска, Курумканай болон бусад аймагуудай һаалишад дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаһан байха юм. Курумканай аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой племенной фермын һаалишад үнеэн бүриһөө 2800 литр һү һаажа, нёдондонойхиһоо 2,5 дахин ехэ һү һааха, бүхы колхозоороо һү абалгаяа хоёр дахин ехэдхэхэ зорилго абаа. Абаһан уялгаяа дүүргэхын түлөө үнеэдээ һайнаар бэлүүлэн харууһалжа байна. Тэдэ үнеэн бүхэндэ үдэртөө ... килограмм хүрэтэр кукурузын ногоогоор хэгдэһэн силос эдюулдэг, мүн зелёнко нэмэжэ үгэдэг болонхой. Эдэ бүгэдын ашаар үнгэрһэн һарада фермын һаалишад нёдондоной октябрь һаратай сасуулхада гурбан дахин шахуу ехэ һү һаагаа. Прибайкальска аймагай «Путь коммунизма», Зэдын аймагай Каганозичын нэрэмжэтэ болон бусад колхозууд иимэрхүү үрэ дүн туйлаа. Малай үбэлжэлгые эмхитэй һайнаар үнгэргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөн үдэрһөө үдэртэ үргэдэнэ.

Гэхэтэй хамта, зарим аймагуудта үбэлжэлгын эхилхэһээ абаад тон олон дутагдалнууд тохёолдобо. Малай байра байдал муутай, үбһэ тэжээлээ хүсэд зөөгөөдүй колхозууд олон. Тэрэнэй эсэстэ зарим, илангаяа Хориин, Заиграйн аймагуудта һү һаалга эрид доошолбо.

Хүдөө ажахыгаа эрид түргэнөөр хүгжөөхэ хэрэгтэ машинно-тракторна станцинууд шухала үүргэ дүүргэдэг. Мүнөө үедэ МТС-үүдтэ трактор, машинануудай заһабарилга түлэг дундаа ябана. Парти, Правительствын амаршалгада харюу болгон Түнхэнэй МТС-эй механизаторнууд тракторнуудаа декабриин 15 болотор, хүдөө ажахын бусад машинануудаа февралиин 15 болотор заһабарилжа дүүргэхэ гэһэн уялга абаад, тэрэнээ амжалтатайгаар бэелүүлжэ байнхай. Мүн трактор, машинануудаа түргэн болзорто, һайн шанартайгаар заһабарилха тушаа тодорхой уялгануудые бусад МТС-үүдэй коллективүүд абаа.

Гэхэ зуура, адуу малай үбэлжэлгэдэ, трактор, машинануудай заһабарилгада, үрэһэ хүрэнгэ хаалгада, мүн бусадшье хүдэлмэридэ дутагдалнууд олон. Хориин, Заиграйн, Сэлэнгын, Мухаршэбэрэй аймагуудай зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд үбһэ тэжээл элбэг гэжэ һанаагаа амараад, тэрэниие гамтайгаар, гээлтэ үрилтэдэ оруулангүй, зүбөөр гаргашалха хэрэгые хинан шалгадаггүй байна. Мүн олон ушарта адуу малай байра, малшадай байха гэр һайнаар заһабарилагдаагүй байжа байха юм. Селендумын, Баргажанай, Хэжэнгын болон бусад хэдэн МТС-үүдтэ трактор, машинануудай заһабарилга муугаар эмхидхэгдэнхэй. Эдэ бүхы дутагдалнуудые ойрын үдэрнүүдтэ сүм усадхаха гээшэ хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй нангин уялга мүн.

Партиин айкомууд болон аймгүйсэдкомууд колхозуудай болон МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэдтэ шанга эрилтэ табиха, гээгдэжэ ябаһан колхоз, фермэ, бригадануудай хүдэлмэриие һайжаруулха тушаа тусхай хэмжээ абаха, хүтэлбэрилэгшэдтэнь бодото туһаламжа үзүүлхэ зэргэтэй. Колхозуудай болон МТС-үүдэй партийна эхин организацинууд хүдөөгэй ажалшадай эдэбхи үүсхэлые али болохоор дэмжэхэ, тэдэнэрэй дунда социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ ёһотой.

Республикын хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэд! Парти, Правительствынгаа амаршалгада, этигэл найдабарида харюу болгон ажалай шэнэ амжалта туйлая, адуу малайнгаа үбэлжэлгые эрхимээр үнгэргэе, трактор, машинануудые богони болзорто, һайн шанартайгаар заһабарилая!

Залуушуулай баярай суглаан

Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунистическэ Союзые табадахи орденоор—Ленинэй орденоор шагнаха тухай мэдээсэлые Бурят-Монголой комсомолецууд, залуушуул угаа ехэ баяр баясхалантайгаар угтаба. Парти, Правительствынгаа уряануудые хододоо хүндэтэйгөөр дэмжэдэг комсомолецууд болон советскэ залуушуул шэнэ ба боро газар элдүүрилэн ашаглалгада эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, энэ дээдэ шанда хүртэбэ. Энээнтэй дашарамдуулан Улан-Үдэ городой комсомолецууд, залуушуулай баярай суглаан оперо ба баледэй театрын байшанда һаяхан болобо.

Театрын сэбэр уужам залнууд соо ирагуу һайхан хүгжэм дуунай аялганууд зэдэлэн байна. Һайндэрэйхеэр хубсалһан залуу хүбүүд, басагад хүгжэмэй аялга доро хатар танца наадана. Хүдэр шанга бэетэй хүбүүд, басагадай дунда хүдэлмэри ажалдаа суурхаһан түрүү хүнүүд—ажалай новаторнууд, шэнэ табанжэлэй түрүүшүүл олон.

Түр зуура зал соо абяа шэмээгүй болоод байхада, гэнтэ духовой оркестрын һүртэ абяан зэдэлжэ, эдир пионернүүдэй марш дуулдана. Городой пионернүүдэй түлөөлэгшэд аханараа—комсомолецууд, залуушуулые амаршалхаяа театрын зал соо орожо ерэбэ. Советскэ правительствын дээдэ шан—Ленинэй ордендо хүртэһэнтэйнь дашарамдуулан комсомолецуудта үнэн зүрхэнһөө амаршалга хүргөөд, үшөө шэнэ амжалтануудые туйлахыень тэдэнэртэ хүсэбэ.

ВЛКСМ-эй обкомой секретарь нүхэр **Бутухановта** үгэ үгтэнэ. Комсомолой обкомой үмэнэһөө суглаагшадые, мүн республикын бүхы залуушуулые амаршалнаб гэжэ нүхэр Бутуханов хэлэбэ. Партиин уряануудые хододоо дэмжэжэ, шударгыгаар ажаллажа байһан манай залуушуулай түрүү авангард—Ленинскэ комсомол табадахи ордендо хүртэбэ. Һүүлэй үедэ залуу патриодууд түрэл партиингаа уряагаар Казахстанай, Алтайн, Сибириин болон бусад область, хизаарнуудай атар тунга шэнэ газарнуудые элдүүрилэн ашаглалгада эдэбхитэйгээр хабаадалсаба. Мүн манайшье республикын комсомолецууд партиингаа XX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые хэрэг дээрэнь бэелүүлхын тулада өөһэдынгөө хубитые оруулалсан, эршэмтэйгээр тэмсэнэ. Городой организацинуудһаа колхозуудта ошоһон олохон комсомолецууд нилээд ехэ юумэ хээ. Республикын механизаторнуудай дунда Эгэтын МТС-эй тракторист Базаров, Үдын МТС-эй комбайнер Краснопеев, Зэдын аймагай Боргойн совхозой комсомольско организациин секретарь нүхэр Федоров гэгшэд комсомол нэрээ дээрэ үргэжэ ябана.

Мүн малажал дээрэ хүдэлжэ байһан комсомолецууд ажахын үнгэрһэн жэлдэ нилээд амжалта туйлаа гэжэ нүхэр Бутуханов мэдээсэхэ зуураа залуушуулай дунда мэдээжэ болоһон түрүүшүүл тухай тогтожо хэлэнэ.

Манай республикада баригдажа байһан барилгануудта, промышленна предприятинуудта хүдэлхөөр хамтадаа мянга гаран хүн Смоленскэ областьһоо, Украинаһаа ерэһэн байна. Тэдэнэр түрүүшын үдэрһөө эхилэн эршэмтэйгээр ажаллажа, мүнөө олонхинь мэргэжэлтэй болонхой.

Парти, Правительствынгаа, советскэ арадайнгаа этигэл найдабариие харюулхын тулада залуушуул, комсомолецууд хүдэлмэридөө байһан дутуу дундануудые дары усадхажа, коммунизм байгуулха хэрэгтэ шэнэ амжалта туйлахаар зоригжонхой гэжэ нүхэр Бутуханов мэдүүлнэ.

Смоленскэ комсомольско организациһаа ерэгшэдэй түлөөлэгшэ нүхэр **Барченко** үгэ абажа, өөһэдынгөө ажал хүдэлмэри тухай хэлэбэ. Бидэ ерэгшэдэй заримамнай мэргэжэлгүй байһан юм. Гэбэшье, һүүлэй үедэ гушаад комсомолецууд мэргэжэлтэй болоо. Комсомолой путёвкоор ерэһэн бидэнэр саашадаашье бэрхэшээлнүүдые дабан оролдосотойгоор ажаллахабди гэжэ нүхэр Барченко үгэеэ дүүргэнэ.

Бурят-Монголой пединститудай студент нүхэр **Никонов** комсомолой алдарта зам тухай тогтон хэлээд, колхоздо студентнүүдэйнгээ намартаа хүдэлһэн тухай хөөрэбэ. Пединститудай студентнэр таряа хураалгада ябажа, хамтадаа 45 мянган ажалта үдэр олоһон байна.

Һүүлээрнь Советскэ Армиин түлөөлэгшэ нүхэр **Артемченко** үгэ хэлэбэ.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу ехэ дайнай үедэ партизанка ябаһан нүхэр **Авдохинада** үгэ үгтэбэ. Тэрэ хадаа дайсадай тылдэ эмхидхэгдэһэн Калининска партизанска дивизидэ комсомолой райкомой секретаряар ябаһан тухайгаа, комсомолецуудай эрэлхэг зоримгойгоор тэмсэһэн тухай тон һонирхолтойгоор хөөрэжэ үгөө. Дайсанай ара талада партизанска дай үүдхэжэ ябаһан, элдэб бэрхэшээлнүүдые дабажа, дайнай дүлэн соогуур хатуужаһан комсомолецууд ажахыгаа һэргээн бодхоолгын үедэшье мүн лэ баатарлигаар ажаллаһан байна.

КПСС-эй обкомой секретарь нүхэр **Ц. О. Очиров** партиин областной комитедэй, БМАССР-эй правительствын үмэнэһөө комсомолецууд, залуушуулые халуунаар амаршалба. Саашадаа нүхэр Очиров комсомолецуудай эршэтэ ажал, XX съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө эсэшэ сусашатүйгөөр тэмсэжэ байһан тухайнь тогтожо хэлэбэ. Республикын залуушуул 200 мянга гаран га шэнэ ба боро газар элдүүрилэн ашаглаа. Улан-Үдэ городһоо мянга гаран комсомолецууд республикын колхоз болон совхозуудта ошоод хүдэлжэ байна. Тэдэнэй дундаһаа олонхинь һаалишад, малшад, тугалшад, хонишод болонхой.

— Советскэ залуушуулда алдар соло! — гээд нүхэр Очиров үгэеэ дүүргэбэ.

Вечертэ хабаадаһан залуушуул, комсомолецууд КПСС-эй ЦК-да зорюулһан нэмэл бэшэг нэгэн дуугаар баталан абаба.

Һүүлээрнь Бурят-Монголой пединститудай, хүгжэмэй училищиин студентнэр һонирхолтой концерт харуулаа.

Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунистическэ Союзые Ленинэй орденоор шагнаһантай дашарамдуулан Улан-Үдэ городто болоһон комсомолецууд, залуушуулай митинг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (баруун гарһаа) Эхэ ороноо хамгаалгын Агуу ехэ дайнда хабаадаһан, партизанка нүхэр Авдохина үгэ хэлэжэ байна: (зүүн гарһаа) митингын зал соо.

А. Мантаевай фото.

Эзэрхэг булимтарагшадай сэрэгүүдые Египедһээ дары гаргаха!

Хориин ажалшадай мэдүүлгэ

Англо-французска ба Израилиин империалистнуудай зүгһөө Египедтэ эсэргүүгээр хэжэ байгаа эзэрхэг түримхэй ябуулгануудые Бурят-Монголой ажалшад эрид шууд буруушаана.

Колхозуудаар, МТС-үүдээр, предприятинууд болон һуралсалай газарнуудаар, эмхи зургаануудаар болоһон митингнүүд дээрэ үгэ хэлэгшэд хадаа англо-французска эзэрхэг түримхэйнэрые Египедэй газар дайдаһаа ойрын сагта гаргуулха эрилтэ табина.

Хориин аймагай центртэ, Хориин, Үдын МТС-үүдтэ, Хандагайн леспромхоздо митингнүүд болоод, оронойнгоо сүлөөтэ байдалые эрэлхэг зориттойгоор хамгаалжа байгаа египед арадые талархажа байһанаа мэдүүлбэ.

Аймагай центрын ажалшадай митинг дээрэ Хориин МТС-эй механизатор Александр Садовский, аймагай библиотекын хүдэлмэрилэгшэ С. Бамбурина болон бусад хэдэн хүн үгэ хэлэхэдээ, Египедэй баатар зоригто арад зоной үнэн зүб тэмсэлые дэмжэн талархажа байһанаа мэдүүлээд, эзэрхэг түримхэй хүсэнүүдые, хариин сэрэгүүдые Египедһээ дары гаргуулха эрилтэ хэбэ. Митингдэ хабаадагшад англо-французска колонизаторнуудай эзэрхэг түримхэй ябуулгые эрид шууд буруушааһан, Египедһээ англо-французска, израильска сэрэгүүдые гаргуулха гэһэн эрилтэтэй резолюци баталан абаа.

Уласхоорондын байдалые түгшүүрилтэй болгохо гэжэ һэдэһэн империалистнуудай аашануудта харюу болгон, Эхэ орондоо барилгын модо ехээр үгэхэ уялгануудые Хандагайн леспромхозой хүдэлмэрилэгшэд абаба. Энэ леспромхозой Наранай участогайхид жэлэй дүүрэтэр түсэбһөө гадуур 13 мянган кубометр модо бэлэдхэхэ гээ. Электрохюрөөшэн нүхэр Сергей Бэц үдэртөө 2—3 нормо дүүргэхэ уялга абаба. Тиихэдэ мастер Григорьевой хүтэлбэрилдэг участогайхид энэ жэлдэ жэл хахадай нюрмо дүүргэхэбди гэбэ. Тингэжэ Хандагайн модошод эршэтэ шанга ажалаараа эб найрамдалай дайсадта сохилто хэнэ.

Ц. Дандаров.

Эб найрамдалай дайсадые шоо үзэжэ, шобто харана

ГАЛУУТА-НУУР. Галуута-Нуур городой ажалшадай митинг рудингай клуб соо ноябриин 13-да болоо. 7—8-дахи шахтануудые даагшын орлогшо нүхэр Собянин иигэжэ хэлэбэ:

— Англи, Франци, Израилиин империалистнууд Египет орониие дахинаа колони болгожо, арад зониие дарлаха мүлжэхэ һанаатай. Гэбэшье, бэеэ дааһан байдал гээшые хараһан арад хадаа дахинаа хариин империалистнуудай барлаг болохые хүсэхэгүйнь элитэ. Дэлхэйн хоёрдохи дайнай хүшэр хүндые бэе дээрээ даажа гараһан бидэ, советскэ хүнүүд, Египедтэ эсэргүү дайсадай добтолгые миин хаража байха зэргэгүйбди. Оронойнгоо сүлөөтэй, бэеэ даанхай байдалые аршалан хамгаалжа байгаа Египедэй арад зониие бүхы хүсөөрөө дэмжэхэбди. Англи, Франци ба Израилиин сэрэгүүдые Египедһээ дары гаргуулха эрилтэ хэнэбди.

Собянинай һүүлээр үгэ хэлэгшэд: барилгын управлениин прораб нүхэр Половодов, профсоюзна хүдэлмэрилэгшэ нүхэр Генкин болон бусад эб найрамдалай дайсадай хорото ябуулгануудые эрид шууд буруушаагаад, египет арадай баатарлиг тэмсэлые дэмжэжэ байһанаа мэдүүлбэ.

Египедтэ эсэргүү дай эхилһэн англо-французска, израильска империалистнуудые шоо үзэжэ, шобто хаража байһанаа мэдүүлһэн резолюци баталан абаад, Египедэй арадта туһалха фондо зорюулан, субботын үдэрнүүдтэ 2 час үлүү хүдэлхэ тэжэ Галуута-Нуурай шахтёрнууд шиидхээ.

Е. Аксенова.

Египет арадай тэмсэлые һайшаан дэмжэнэбди

Амгалан байдалда дуратай египет арадта англо-франко-израильска империалистнуудай харата муухайгаар добтолон ороһон зэрлиг аашые эрид буруушаанабди гэжэ Ториин аймагай «Улаан Бургалтай» колхозой гэшүүд митинг дээрээ мэдүүлбэ.

—Шунахайрһан империалистнууд дахинаа дай үүдхэхэ зорилгоор египет арадта добтолжо ороо,—гэжэ колхозой партийна организациин секретарь нүхэр Бубеев хэлэбэ. — Эзэрхэг түримхэй энэ дайе дары болюулха эрилтэ табинабди. Мүнөө бүхы дэлхэйн түрүү хүн түрэлтэн амгалан тайбан ажаһуухын түлөө тэмсэнэ. Харин тиихэдэ Англи, Франци, тэрэнэй хүлһэншэ Израиль хүнэй шуһа адхаруулжа, хүн түрэлтэндэ шоо үзэгдэһэн колониальна дарлалтые дахин һэргээхэ һанаатай.

Египедэй газар дээрэһээ империалистнуудай сэрэгүүдые дары гаргуулха, египет арадай эрхэ сүлөөе аршалан хамгаалха гэһэн шиидхэбэри митингдэ хабаадагшад нэгэн дуугаар баталан абаба.

В. Еванова.

ПОРП-ын ЦК-гэй болон ПНР-эй Министрнүүдэй Соведэй делегаци Москва ошохоёо мордобо

ВАРШАВА, ноябриин 14. (ТАСС). Польско хүдэлмэришэнэй нэтэдэмэл партиин Центральна Комитедэй политбюрогой ба КПСС-эй ЦК-гэй делегацинуудай хоорондо энэ оной октябриин 19-дэ Варшавада болоһон хөөрэлдөөнүүдэй ёһоор, ПОРП-ын ЦК-гэй, Польско Арадай Республикын правительственна делегаци мүнөөдэр Москвагай сагаар 12 час 10 минутада Варшаваһаа Москва ошохоор иимэ составтайгаар мордобо:

ПОРП-ын ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь Владислав Гомулка (делегациин толгойлогшо), ПОРП-ын ЦК-гэй политбюрогой гэшүүд—Гүрэнэй Соведэй түрүүлэгшэ Александр Завадский, Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ Юзеф Циранкевич, экономическа түсэблэлгын гүрэнэй комиссиин түрүүлэгшэ Стефан Ендриховский гэгшэд болоно.

Финанснуудай министрын орлогшо ба польско национальна банкын директор Витольд Тромпчинский, ПОРП-ын ЦК-гэй гэшүүн Евгений Шир болон бусад мүн делегацитай хамта мордолсоо.

Делегацитай хамта СССР-һээ Польшодо байдаг Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол П. К. Пономаренко Москва ошохоёо мордолсоо.

ПОРП-ын ЦК-гэй болон правительствын делегациие ПОРП-ын ЦК-гэй политбюрогой, Гүрэнэй Соведэй ба правительствын гэшүүд, мүн сеймын маршал Ян Дембовский Варшавска главна воказал дээрэ үдэшөө. Варшавада байдаг Советскэ посольствын хүдэлмэрилэгшэд делегациие мүн үдэшэлсөө.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Шүүмжэлэл үргэнөөр дэлгэрбэ

Темлюйскэ МТС-эй партийна эхин организацида тоосоото-һунгалтын суглаан һаяхан болобо. Тоосоото үе соо партийна организациин бюрогой хэһэн хүдэлмэри тухайда парторганизациин секретарь В. Щапов элидхэбэ.

КПСС-эй XX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые дүүргэлтэ болгон МТС-эй партийна организаци тоосоото үе соогоо зарим тэды эмхидхэлэй, ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулжа, хүдөө ажахыгаа эрид шууд хүгжөөхэ хэрэгтэ механизаторнууд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба мэргэжэлтэдые элсүүлхэ талаар ехэхэн анхарал хандуулһан байна. Хабарай тарилгын эхилхэһээ хойшо тракторна 4 бригадада партийна группанууд эмхидхэгдэһэн байгаа. Бригада бүхэндэ агитаторнууд томилогдоһон юм. Механизаторнуудай дунда социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэжэ, дүнгүүдынь саг сагтаа гаргагдадаг байгаа.

Эдэ бүгэдын ашаар МТС-эй коллектив энэ жэлдэ зарим амжалтануудые туйлаа. Жэл соо хэхэ тракторна хүдэлмэриин түсэб болзорһоон урид дүүргэгдэбэ. МТС-эй харьяата зарим колхозуудаар тарая талхаһай, овощь болон хартаабхын һайн ургаса хуряагдаа, һү һаалга, мяха абалга нилээд нэмээ.

Гэхэ зуура, элидхэлшэ ба үгэ хэлэһэн коммунистнууд парторганизациин хүдэлмэридэхи дутуу дундануудта гол анхаралаа хандуулжа, хурсаар шүүмжэлээ.

Партбюро, тэрэнэй секретарь нүхэр Щапов партийно-политическэ хүдэлмэридэ анхарал багаар хандуулна. Механизаторнуудай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри муугаар ябуулагдана, — гэжэ коммунист Усатенко шүүмжэлбэ.

Мүнөө тракторнууд болон хүдөө ажахын машинануудые заһабарилга эхилээ. Гэбэшье, МТС-эй мастерской энэ шухала хүдэлмэри хэхээр хүсэд бэлэн болоодүй. Комбайнуудта хэрэгтэй запас частьнууд МТМ-дэ үгы байһаар. Энээнһээ шалтагаалан комбайнернуудай ажал һаатажа, миин ябажа сагаа үнгэргэхэ баатай болоод байна,—гэжэ коммунистнууд Якушев, Каргапольцев тэмдэглээ.

Заһабарилгада бэлэдхэлые партбюрогой зүгһөө муугаар хинаһанаа боложо иимэ ушар тохёолдоно,—гэжэ тэдэнэр зааба.

Темлюйскэ МТС харьяата колхозуудайнгаа фермэнүүдтэхи ажал ехэтэй хүдэлмэриие оньһожоруулхын тула ехэхэн хүдэлмэри хэһэн байха юм. Зүгөөр, бии байһан арга боломжонуудаа хүсэд хэрэглэгүйбди,—гэжэ коммунист Якушев тэмдэглээ.

Коммунистнууд Хамаганов, Капустин тэгшэдэй хэлэһэнэй ёһоор, МТС-эй дирекци ба партбюро мэргэжэлтэдэй үүргэ болон харюусалгые дээшэлүүлхын тула зохихо хэмжээ абанагүй, тэдэнэй хүдэлмэридэ тодорхой туһа хүргэнэгүй, МТС-эй дирекциин зүгһөө шанга эрилтэ тэдэндэ табигдадагүй, энээнһээ боложо зарим мэргэжэлтэд ажал хүдэлмэридөө нүүрдаа хүсэд хэрэглэдэггүйбди,—гэжэ нүхэр Каргапольцев хэлэбэ.—Үнгэрэгшэ хабар элдүүрилэгдэһэн зарим шэнэ газарай тарияа хуряахань бэрхэшээлтэй байгаа. Юундэб гэхэдэ, тэдэ участогуудай шанар муутайгаар элдүүрилэгдэһэн дээрэһээ комбайнууд ходо эбдэржэ, урагшаа ябаагүй,—гэбэ. Хаана байжа, юугээ хэхэ ёһотой байһан агрономууд бэтэ һэн асуудал зүйтэйгөөр табигдана.

Тоосоото-һунгалтын суглаан дээрэ МТС-эй комсомольско ба профсоюзна организациинуудай хүдэлмэри шанга шүүмжэлэлдэ ороо. Эдэ организацинууд социалистическэ мүрысөө эмхидхэхэ хэрэгтэ эдэбхи багатайгаар хабаадалсана, механизаторнуудай дунда ажалай журам бэхижүүлгэдэ анхаралаа табинагүй. Тингэбэшье һаань, партбюро, тэрэнэй секретарь Щапов зохихо хэмжээ абаһан, хүдэлмэридэнь туһалхын орондо хамаагүйгөөр хандаад һууна.

КПСС-эй Кабанскын айком МТС-эй партийна эхин организациин хүдэлмэридэ багаар туһална гэжэ коммунист Антонов шүүмжэлбэ. Жэлэй эхинһээ хойшо механизаторнуудай дунда партиин айкомой хүдэлмэрилэгшэд нэгэшье лекци, элидхэл уншаагүй гэбэ.

Партийна суглаан дэлгэрэнгы тогтоол гаргаад, партбюрогой шэнэ гэшүүдые һунгаа.

Улаан тугта сельсовет

Мухаршэбэрэй аймагай Хонхолойн сельсовет (түрүүлэгшэнь нүхэр Митрофанов) эмхидхэлэй ниитын хүдэлмэри һайнаар ябуулдаг боложо байнхай. Энээнэй ашаар сельсоведэй харьяата колхозууд ажахын жэлые амжалтатайгаар дүүргэбэ.

«Искра» колхозой гэшүүд, сельсоведэй туһаламжаар, малажал үсхэбэрилхэ, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ түсэбөө дүүргэһэн байна. Хонин бүриһөө 3,1 килограмм нооһон хайшалагдаа. Үнеэдэй һү һаалга нёдондо жэлэйхитэй жэшэбэл 49 процентээр нэмээ.

Эдлүүриин газарай 100 гектар бүхэндэ һү абалга нёдондонойхиһоо 6 центнерээр, нооһо хайшалга 25 килограммаар нэмэһэн байна.

Сельсовет харьяата колхозуудтаа хуряалгын хүдэлмэриие һайнаар эмхидхэжэ, гүрэндэ таряа тушааха, худалдаха түсэбые саг болзор соонь дүүргээ.

Медицинскэ, культурно - гэгээрэлэй эмхи зургаануудай, һургуулинуудай хүдэлмэридэ сельсоведэй гүйсэдком үдэр бүриин анхарал хандуулна. Сельсоведэй туһаламжаар эдэ эмхи зургаанууд үбэлэй үедэ һайнаар хүдэлхөөр бэлэн болгогдоо.

Гурбадахи квартал соо сельсоведүүдэй хоорондо дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ Хонхолойн сельсовет түрүүлэн гаража, БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй дамжуулгын Улаан тугые хоёрдохёо абаба.

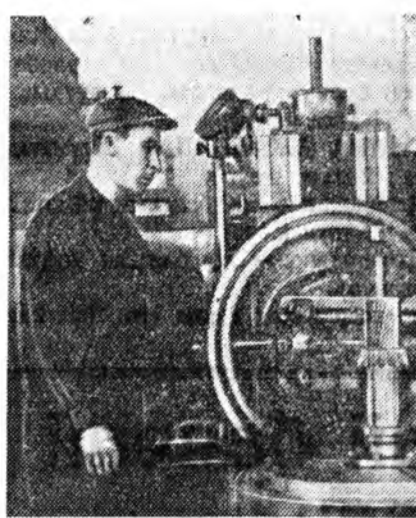
ПВЗ-гэй заһабарилгын - механическа цехтэ ажалладаг түрүү фрезеровщик Е. С. Белослудцев даалгабаряа үдэр бүри 2 дахин үлүүлэн дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: түрүү хүдэлмэришэн Е. С. Белослудцев.

З. Веснинагай фото.

Шахтёрнуудай шэнэ уялга

Манай шахта үнгэрэгшэ жэлэй декабрь һарада ашаглалгада оруулагдаһан байна. Шахтымнай коллектив зургаадахи табанжэлэй түрүүшын жэлэй даалгабариие уридшалан дүүргэхын түлөө тэмсэжэ ороо һэн. Шахтёр бүхэн абаһан уялгаяа амжалтатайгаар бэелүүлхын тулада ехэхэн оролдолго таргана.

Шахтымнай партийна эхин организаци (секретаринь нүхэр Собянин) социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые показателиин доска дээрэ хододоо харуулжа байдаг. Тэндэ хэнэй һайнаар, хэнэй муугаар ажаллажа байһаниинь эли тодоор харуулагдадаг юм.

Түсэб, даалгабаринуудаа үлүүлэн дүүргэдэг түрүүшүүлэй тоо үдэрһөө үдэр бүри олошорно. Жэшээнь, экскаваторай эрхим машинист Семен Кузьмич Шевченкые шахтёрнууд барандаа мэдэдэг болонхой. Тэрэнэй хэһэн ажал хододоо һайн шанартай байдаг. Һүүлэй үедэ нүхэр Шевченко халаанайнгаа нормые хододоо 135—140 процент дүүргэнэ. Тэрэшэлэн машинист нүхэр Маслов нормоёо хододоо үлүүлэн дүүргэдэг юм.

Шахтымнай инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ажалай эмхидхэлые һайжаруулхые, ажал ехэтэй хүдэлмэриие механизацилхые оролдоно. Эдэ хэмжээнүүдэй ашаар урдань нормоёо дүүргэдэггүй байһан хүнүүд түрүүшүүлэй зэргэдэ гаража байна. Слесарь Александр Невелин байгша оной түрүүшын хоёр квартал соо бирагүйгөөр ажалладаг байгаа. Гэбэшье, Александр Григорьевич Шахтёрой үдэрые ажалай эрхим амжалтаар угтаха зорилго урдаа табяад, эршэмтэй һайнаар хүдэлмэрилжэ ороо һэн. Энэ оролдолгонь аша үрэеэ харуулаа. Мүнөө нүхэр Невелин халаанайгаа нормые 200 процент хүрэтэр дүүргэдэг болонхой.

Мүнөө бидэнэр нүүрһэ малтаха жэлэйнгээ түсэбые ноябриин 20 болотор дүүргэхэ зорилготойгоор хүдэлмэрилнэбди.

П. Солодков, Галуута-Нуурай рудоуправлениин 7/8 шахтын начальник.

Кабанскын аймагай хүдөө ажахын выставкэ

Һаяхан Кабанск тосхондо аймагай түрүү һаалишад, малшад, ороо-һото ба огородно культурануудай үндэр ургаса абагшад, Темлюйскэ МТС-эй солото механизаторнууд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд олоороо сугларба. Эдэ нүхэд хүдөө ажахын аймагай выставкэдэ ерэжэ, үнгэрһэн жэлэй туршада туйлаһан амжалтануудаа бүридхэһэн байха юм.

Партиин XX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө дэлгэрһэн бүгэдэ-арадай социалистическэ мүрысөөндэ оролсожо, аймагай олохон колхозууд энэ жэлдэ бага бэшэ амжалтануудые туйлажа, хүдөө ажахын аймагай выставкэдэ хабаадаха эрхэ олоһон байна. Выставкэдэ хамта дээрээ 6 колхоз—малажал үсхэбэрилгэдэ туйлаһан амжалтануудайнгаа түлөө, 7 колхоз тарянажалай талаар, мүн 4 тарянажалай ба 5 тракторна бригада, 1 огородно бригада, овощь ургуулгын 2 звено, 2 һүнэй-товарна фермэ хабаадаба. Тэрээнһээ гадна 75 түрүү малшад, 234 полеводууд, 60 гаран механизаторнууд ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэд выставкэдэ хабаадагшадаар баталагдаһан байна.

Выставкын нээгдэһэн ехэ байшан соо колхозуудай стенднүүд гоё һайханаар түхеэрэгдэнхэй. Стенд бүхэндэ орооһото культурануудай боолтонууд, огородой эдеэнэй зүйлнүүд олоор табигданхай, колхозуудай түрүүшүүлэй фото-зурагууд харуулагдана.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой стенд. Энэ колхоз аймаг соогоо томохон артель гэжэ тоологдодог. 2702 гектар тарилгын талмайтай, тэрэнэйнь 1606 гектарта орооһото культуранууд таригдадаг юм. Мүнөө жэл гектар бүриһөө дунда зэргээр 10,95 центнер ургаса хуряажа абаһан байна. Стенд дээрэ сэнхир хүхэ ногоон солоомотой бүдүүн боолто табигданхай. Энэнь мүнөө хабар элдүүрилэгдэһэн шэнэ газарай ургаса болоно. 303 гектар талмайһаа 40—40 центнер ургаса хуряагдаһан байха юм. Иимэ боолтонуудые мүн бусадшье колхозуудай стенднүүдтэ хаража болоно. Үнгэрһэн жэл Кабанскын аймагай колхозууд ехэхэн талмай шэнэ газар элдүүрилжэ, һайн ургаса ургуулһан дээрэһээ ниитынгээ малда тэжээлэй бата бэхи база байгуулжа шадаһан байна гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Һүүлэй дүрбэн жэлэй туршада эндэхи колхозууд 9200 гаран гектар шэнэ газар элдүүрилһэн байна.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозойхид мүн хартаабхын, капустын, огородой бусадшье культурануудай үндэр баян ургаса ургуулжа шадаһан байна. Хартаабхын, капустын, морковиин томо томо эдеэнүүдэй хажууда табигдаһан гаршагуудһаа «21,7 гектар талмайһаа гектарай 115 центнер капуста, 4 гектарһаа га бүриин 250 центнер морковь, 10 гектарһаа 130—130 центнер капуста хуряагдаба» гэжэ мэдэгдэнэ. Энэ колхозой 2-дохи тарянажалай бригада (бригадирынь нүхэр И. Жуков) 40 гектар талмайһаа гектарай 19,1 центнер намарай хара таряа абаа.

Колхозой түрүүшүүлэй фото-зурагууд олоной анхарал хандуулна. Тэдэнэй дунда һаалишад **Л. Зорина**, А. Богданова, К. Корытова, А. Нечкина гэгшэдые харанабди. Эдэ нүхэд ажахын жэлэй туршада үнеэн бүриһөө 1377—1772 литр һү һааба. Тиихэдэ бүхы колхоздонь үнеэн бүридэ 1217 литр һүн һаагдаһан гэхэ гү, али эдлүүриин 100 гектар бүридэ 77,4 центнер һүн абтаһан байна. Сагаан эдеэ абалгаараа энэ колхоз аймагай түрүү колхозуудай зэргэдэ гаранхай.

Мүн аймаг соогоо түрүү һуури эзэлжэ ябаһан **Маленковой нэрэмжэтэ колхозой амжалта** выставкэ дээрэ үргэнөөр харуулагдажа, сугларагшадые ехээр һонирхуулба. Маленковой нэрэмжэтэ колхозойхид ажахын үнгэрһэн жэлдэ эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ 107 центнер һү абаба, һаамхай үнеэн бүриһөө 1338 литр һү һааба. Нёдондо жэлэйхитэй сасуулбал, үнеэнһээ һү һаалга 220 литрээр дээшэлжэ, һү абалга бүхыдөө 22,4 процент нэмэһэн байна. Һаалишан У. Бабинцева үнеэн бүриһөө 2095 литр, һаалишад А. Мухина, А. Власова, А. Мошкина, У. Мертвецова болон бусад 1500—2000 литр һү һааба.

Маленковой нэрэмжэтэ колхоз ниитын малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхын хажуугаар орооһото культурануудай үндэр ургаса ургуулжа шадаа. 1376 гектар орооһото культурануудай талмайһаа гектарай 15 центнер орооһон абтаһан байна. Тиихэдэ зарим участогуудһаа 25 центнер орооһон абтаа. Шэнэ газарта таригдаһан ногоон солоомо 45 центнер хүрэтэр ургаса үгөө.

Кабанскын аймаг город шадарай аймаг гэжэ тоологдодог. Тиимэһээ эндэхи колхозууд хартаабха, овощь тарилгада ехэхэн анхаралаа хандуулдаг болонхой гэһэн тобшолол энэ жэлэй выставкэһээ хэжэ болоно. Огородой культурануудай талмай үргэдэжэ, тэдэнэй ургаса һүүлэй жэлнүүдтэ дээшэлжэ байна. Энэ жэлдэ аймагай колхозууд 516 гектар хартаабха, 273 гектар овощь тариһан байгаа. Колхозууд бүхэнэй стенддэ хартаабха, капуста, морковь болон огородой бусад культуранууд үргэнөөр харуулагдана. «Коммунизм» колхозой овощеводууд гектар бүриһөө 200 центнер капуста ба хартаабха ургуулаа. Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой нүхэр А. Трусовай звеногойхид гектарһаа 237 центнер хартаабха, С. Сухарновой бригадынхид 250 центнер морковиин ургаса хайшан гэжэ абаһанаа выставкэдэ харуулаа.

Аймагай хүдөө ажахын выставкэ дээрэ **Сталинай, Кировэй, Ворошиловай, Булганинай, Хрущевой, Чкаловай** нэрэмжэтэ колхозуудай амжалтанууд харуулагдаба. Эдэ колхозууд орооһото культурануудай муу бэшэ ургаса ургуулһан байна. Мүн зариманиинь хартаабха, капуста һайнаар ургуулжа шадаа. Чкаловай нэрэмжэтэ, «Коммунизм» колхозуудаар гахай шахаха хэрэг энэ жэл һайнаар эмхидхэгдэһэн дээрэһээ гахайн мяха абалта нилээд дээшэлжэ, хахалагдадаг газарай 100 гектарта абахада 10,1—16,5 центнер болобо. Тиихэдэ аймаг соо гахайн мяха абалга нёдондонойхиһоо 1,5 дахин дээшэлбэ.

Кировэй, Булганинай нэрэм колхозуудта хонин бүриһөө 3,0— килограмм нооһон хайшала Эдэ колхозуудай түрүү хонишод Котова. И. Развозжаева, В. Шв гэгшэд выставкэдэ хабаадалсаа.

Ниитын малай ашаг шэмэ дээ лүүлхын тула Кабанскын аймаг колхозууд ехэхэн оролдолго г на. Гэбэшье, энэ хэрэг бүхы ко зуудта адли бэшэ. Түрүү ко зуудаар 100 гектар бүридэ 85— центнер һүнэй һаагдажа байхад рим колхозуудтань арайхан гэжэ —50 центнер гэхэ гү, али оро хахадтань хүрэнэ. Гахайн мяха гааршье харахада мүн лэ иимэ Теэд аймагай колхозуудта бай лиин эрхэ байдал адлихан, арга ломжонуудыншье дүтэрхы ха Гансахан лэ эдэ арга боломжо даа хүсэд хэрэглэхын түлөө ко бүхэндэ адляар тэмсэнэгүй, долго хүсэдөөр гарганагүй гэ болоно. Энээн тухай хүдөө ажа түрүүшүүлэй аймагай зүблөөн рэ хэлсэгдэһэн, зохихо хэмж ябуулганууд хараалагдаһан бай

Нэн түрүүн ниитын малда тэ лэй бата бэхи база байгуулха рэгтэй. Энэ талаар аймагай ко зуудта нилээд ажал хэгдэнэ. Һүү 3 жэлдэ тэжээлэй культурану талмай 3 дахин шахуу үргэдх жэ, мүнөө 4067 гектар болон Эндэ ногоон солоомо, кукуруза, рапс сэсэг, люцернэ, горохо-овё холисо таригдана. Гэхэтэй ха эдэ культуранууд булта жэгдэ һ ургаса үгэнэгүй. Жэшээлхэдэ, лёнко горох-овёсын холисын һ ургаса (35—50 центнер) г жа байхада, наран сэсэгэй, церный ургаса тиимэ һайн г бэшэ. «Коммунизм» колхоздо гектар талмайда гектарай центнер кукурузын набша но ургуулагдахада, бусад колхозуу мүртэй ургаса абтаагүй.

Саашадаа аймагай колхозууд жээлэй культурануудай тал улам үргэдхэжэ, бүхы культура дай үндэр баян ургаса абажа хын түлөө тэмсэхэ зорилготой.

Энэ аймагай колхозуудай ту һан зарим тэды амжалтану Темлюйскэ МТС-эй механиза нуудай хубитань ехэ. Энэ МТС лэй хоёр жэлэй туршада х ажахын Бүхэсоюзна выставкэд баадаһан, 1-дэхи шатын диплом шагнагдаһан байна. Мүнөө жэ шье механизаторнууд муу бэ хүдэлмэрилжэ гараа. Тракторна дэлмэринүүдэй жэлэй түсэб о риин 20-ной мэдээгээр 103 пр дүүргэгдэжэ, условно трактор бү дэ 830 гектар хахалагдаа. Ти 3000 гаран гектар шэнэ газар эл рилэгдээ. Гектар бүриһөө д зэргээр 10,8 центнер орооһон, тоодо 2222 гектар талмайһаа 15— центнер шэниисэ абтаа, 1, 2, 3, 9-дэхи тракторна бригаданууд б һайн амжалта туйлажа, выстав хабаадаха эрхэ олоо.

Аймагай хүдөө ажахын выст дээрэ колхозниогуудай ба механи торнуудай амжалтанууд ха лагдахаһаа гадна аймагай ко зуудта, МТС-тэ бии байһан боломжонууд элирүүлэгдээ.

Д. Цыбикжапов, манай

ЭХЭ БАСАГАН ХОЁРОЙ ЭРШЭТЭ АЖАЛ

Гурбан харгын уулзуур дээрэхи—Бэлшэрэй фермэһээ гараад, Зүүн голые үгсэбэбди. Эндэхи үндэр үндэр хада уулануудай боорёор, үбэр ташалангуудаарнь, хүдөөгэй нарихан горхоной шугы бургааһан соогуур эндэшье, тэндэшье үхэр мал хэдэ хэдээрээ таран бэлшэжэ ябахань харагдана. Харгын хоёр хажуугаар дүтэхэнэ эдеэлжэ ябаһан үхэрнүүдэй зарим нэгэниинь мотоциклһаа үргэһэн хэбэртэй боложо зүг бүхэн тээшээ халба һүрэн харайлдана. Тингээд тээ саанахана ошожо хүндэлдэжэ зогсоод, «бухиндаагаа гаргангаа үшөө саашаа харайгаад үзэлтэй гү, болилтой гү?» гэһэндэл тогтожо ядан шуухиралдажа тархяа һэжэрэн, һүүлээ годогонуулжа байха юм.

— Намарай тарган гээшэ ааб даа. Мүнөө зун, намартаа малнай яһалашье таргалаа. Энэ абаһан хүсыень тогтоожо, үбэлжэлгын үедэ тураахагүйн түлөө оролдохо ёһотойбди,—гэжэ колхозой түрүүлэгшые малажалай талаар орлогшо Ринчин-Бала Будаев хөөрэнэ.

Колхозой ажал хүдэлмэри тухай. ажахын шэнэ жэлдэ колхознигуудай ямар шэнэ зорилгонуудые урдаа табижа байһан тухайнь хөөрэлдэһөөр ябажа Урда дабаанай адагай һаалишан гүүртэдэ хүрэжэ ерэбэбди. Эндэ Ториин аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой эрхим һаалишадай нэгэн Бадма Дондоковагай гүүртынхид жэл бүри үбэлжэдэг юм.

Хорой соогуур ябаһан эхэнэртэ хандажа:

— Гарма хаанаб?—гэжэ асуубабди.

— Ехэ Гарма гү, али бага гү?

Гүүртэдэ хоёр Гармын биие мэдээгүй дээрэһээ мэгдэхээ һанажа; «Яагаабдаа, һү ехээр һаадаг Гарма Дондокова тухай асууналди» гэнэ нүхэрни.

— Аа тиигээ һаа, энэ дал соо ороходотнай байха даа,—гэжэ тэрэ эхэнэрнай заажа үгэбэ.

Уужам ехэ далай зүүн үзүүртэ хүхэ халат үмдэһэн залуухан басаган нойтон шабааһаар хана шабажа байба. Сүлөө забдатуй ажаллажа байһан һаалишан дал соо хүнүүдэйшье ороһые обёороогүй байжа, хажуудаа хүнэй «сайн байна» гэжэрхихэдэ сошордожо:

— Һүү! Сайн лөө, сайн! — гэжэ энеэбхилэн харюусана.

— Байраяа дулаалжа байна гүбди?

— Тиинэлди даа. Гиповой һайн байрагүй аад, иигэжэл дал дамхуугаа дулаалха гэжэ жэл бүри оролдоггшобди. Типовой байра тухай колхозой правленидэ ходол хэлэгдэжэ байгша, теэд арга олдожо үгэдэггүй юм гээбы даа.

— Һү һаалимнай хэр бэ?

— Гэмгүйл даа, теэд һанаһанда үшөөл хүрэгдэнэгүй.

— Ганса нэгэн хүнэй ехэ һү һааһаар фермэ, гүүртэ өөдэлшэхэ бэшэ, бүхыдөө һү ехээр һаадаг болоол һаа, гүрэндөөшье хэдэ дахин ехэ һү тушаадаг болохо, олзо доходнайшье дээшэлхэ байна ха юм. Теэд... теэд колхоз доторнай һү һаалга һанаһанда хүрэхөөр яашье дээшэлнэгүй. Нёдондо үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 580 гаран литр һү һааһан һаа, мүнөө жэлдэ 700 үлүүтэйхэн лэ болоо.

Колхозой түрүү һаалишан Гарма Дондоковагай иигэжэ хэлээшэ тон зүбтэй. Юуб гэхэдэ, зарим түрүү һаалишадай, жэшээлхэдэ, энэ залуу һаалишанай даажа байһан үнеэн бүриһөө жэлдээ 2200 гаран литр һү һааxада, колхозой бусад һаалишад үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 500—600 литр һү һаадаг байна. Харин энэ колхоздо 40 гаран һаалишад бии. Хэрбээ эдэ һаалишад бултадаа 1000—1500 литршье һү үнеэн бүриһөө һаадаг һаань, колхоз 2—3 дахин ехэ һү абадаг болохо байгаа. Магад Гарма Дондоковагай үнеэд бэшэ һаалишадайхида орходоо үүлтэрээрээ һайн, һү ехэтэй гү гэхэдэ, тиимэшье бэшэ. Тэрэнэй хаража байдаг үнеэд багахан бэетэй, юрын лэ нютагай үүлтэрэй үнеэд ха юм. Артельдэ һү һаалга яахадаа удаанаар дээшэлнэб гэхэдэ, эндэхи гүүртэнүүд зунай сагтал үнеэдһээн горьтой ехэ һү һаагаад, бэшэ сагуудта, илангаяа үбэлжэлгын үедэ тон өөдэгүй бага һү һаадаг байна. Урда жэлнүүдтэ колхозой правлени болон партийна организаци үбэлжэлгын үедэ үнеэдһээ һү ехээр һаахын түлөө шангаар тэмсэдэггүй байгаа.

Гарма Дондокова хайшан тээд нютагай үүлтэрэй үнеэдһээ һү ехээр һаанаб гэхэдэ, тэрэ жэлэй дүрбэн сагта үнеэдээ жэгдэ һайнаар харууһалан эдеэлүүлдэг, элдэб янзын тэжээл холижо, үнеэн бүхэндэ тустань нормотойгоор үгэдэг байна. Зунай бэлшээриин үедэ энэ гүүртын үнеэд үдэр һүнигүй бэлшээгдэжэ, һү ехээр гарана, үбэлжэлгэдөө тарганаар ороно.

Гарма Базаржаповна гансашье өөрөө ехэ һү һаагаад һанаагаа амардаг бэшэ, колхозойнгоо, аймагайнгаа бусад һаалишадта хүдэлмэриингөө дүршэл тухай хэлэжэ, заажа үгэдэг, али болохоор туһалжа байдаг юм. Ажахын үнгэрэгшэ жэлдэ колхоздо үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 710 литр һү һаагдаад байхада, энэ гүртэдэ 999,5 литр һүн һаагдаа. Энэ жэлдэ гүүртынхид үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1500 литрһээ бага бэшэ һү һааха зорилго урдаа табиба. Тиигээд түрүүшын үдэрнүүдһээ һаалишад һү ехээр һаахын түлөө мүрысэжэ захаланхай. Энэ мүрысөөндэ Гарма Дондокова түрүүлдэг ёһоороол түрүүлжэ ябана. Октябрь һара соо залуу һаалишан даажа байһан үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 100 гаран литр һү һааба.

Республикын һаалишадай дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ түрүүлжэ ябадаг залуу һаалишан тухай хэлэхэ зуураа, мүн энэ колхозой түрүү һаалишан гэжэ тоологдодог тэрэнэй эжы Бадма Дондукова тухай хэлэнгүй гаража болохогүй. Бадма хүгшэн һаалишанаар хүдэлжэ эхилһээр хорёод жэл боложо байна. Эдэ жэлнүүд соо Бадма Дондокова өөрынгөө мэргэжэл шадабарида олон хүнүүдые, тэрэ тоодо басагаяа һургаһан байна. Ажахын үнгэрэгшэ жэлдэ даажа байһан үнеэн бүриһөө дунда зэргээр мянгаад литр һү һаажа, колхоз дотороо дүрбэдэхи һуури эзэлбэ.

— Хэрбээ үбһэ тэжээл, илангаяа шэмэтэ тэжээл, талха таряанай зүйл ехээр бэлдэдэг байгаа һаа, бид үшөө ехэ һү һааха байгаабди,—гэжэ хүгшэн хөөрэнэ.—Гадна, гүү дэ хүнүүдэй дутамаг байдаг д һээ ажалдаа хүшхэржэ ядана Манай гүүртэдэ тугалшаншье, адуулхашье хүн байдаггүй. Б хүдэлмэреэ бидэнэр һаалишад дөө хэжэ гаранабди. Тус тустаа бан таба—зургаан үнеэ даажа гаад, үнеэ буруунуудаа ээлж адуулдаг байнабди.

Нээрээшье, энэ гүүртын ажал ехэ. Зундаа үбһэ хуряа үедэ үдэшэ үглөөниинь үнеэдээ гаад һаалишад тэжээл бэлэдхэ ябалсана. Һүүлэй жэлнүүдтэ хоз ажал ехэтэй хүдэлмэрин үргэнөөр механизацилжа б Тиимэһээ элдэб хүдэлмэриһөө нүүд олоороо сүлөөрнэ. Һаал гаа гүүртэнүүдтэ мал адуула дые, тугалшадые табиха ту колхозой правлени хэмжээ аб ёһотой.

Мүнөө жэлдэ энэ гүүртынхид һаалгые эрид дээшэлүүлхэ та ехэ зорилго табиба. Зүгөөр, тэдэ дэ колхозой правлениин зүгһөө һаламжа хэрэгтэй. Хэрбээ хэрэ туһаламжа абаад, оролдосотой ажалаа һаа, гүүртынхид м жэлдэ үнеэн бүриһөө дунда зэр 1500 литр һү һааха гэһэн зор доо хүрэжэ шадахань лабтай. жэлдэ колхоз хэзээ хэзээнэйһ ехэ силос даража абаа. Һаяын нүүдтэ гүүртынхид үнеэдтээ с эдюулжэ захалхань. Иигэжэ дабаанай адагай һаалишад, тэд тоодо эхэ басаган хоёр—Га Бадма Дондоковатан эрхим ажа раа бусадта жэшээ харуулан, н гай үүлтэрэй үнеэдһээ һү ехээр һ хын түлөө тэмсэжэ байна.

Д. ЦЫРЕНЖАПОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: эхэ басаган хоёр—Бадма, Гарма Дондоковатан.

Хоёр—хоёр хахад дахин ехэ hү hаахабди

КПСС-эй ЦК-гэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй амаршалгЫн харюуда Курумканай аймагай …лотовой нэрэмжэтэ колхозой hаалишад үбэлжэлгЫн үедэ hү hаалгаяа эрид дээшэлүүлхЫн түлөө шан… тэмсэхэ гэжэ шиидэбэ. Тиин тэдэнэр—октябрь hара соо hү hаалгаяа хоёрhоо үлүү дахин дээшэлүүлжэ… …аа. Эндэхи малшад өөhэдынгөө хүдэлмэри тухай доро хөөрэнэ.

…ухы үнеэдээ уяанда байлгажа харууhалнабди

…ын үнгэрэгшэ жэлдэ манай …hү hааха түсэбөө дүүргээгүй …Юундэб гэхэдэ, hаамхай үнеэд …үбэрhэн, hубайрhан байна. …эдэй эдеэлүүлгэ, харууhалга …айгаа.

…дутагдалнууд манай колхозой …жэлдэ дабтагдаагүй hэн. …жэлдэ малажал …лтын культурые дээшэлүүлхэ асуудал шангаар табигдажа, …э hубайруулхагүй, тоо тол…ь олошоруулха, наукын туй…нуудые, түрүү дүй дүршэлые …ор нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлхэ, …аа эрид хубилалта хэхэ гэжэ …hэн байнабди.

…алhан хэмжээ-ябуулгаяа бэе… …н тулада манай колхозойхид …юу хэжэ байнаб?

…н түрүүн, малай ашаг шэмые …үүлхэ арга нүхэсэл байгуу… Энэ хадаа бардам хүрэхэ …л мүн. Нютагай үүлтэрэй …бүхэндэ 4—4 тонно, үүлтэртэ …бүхэндэ 9—9 тонно силос да…ба. 30 шахуу мянган центнер …40 гаран мянган центнер зё… ба бусад шэмэтэ тэжээлнүүд …дээ. Энэ тэжээл малдамнай …хүрэхэ зэргэтэй. Хэрбээ үнгэ… үбэлжэлгын үедэ ганса үүл… үнеэднай уяанда байлгагдан …үлэгдэhэн, харууhалагдаhан …haa, мүнөө үбэл бүхы үнеэд…лаан байрада байлгажа hаал… байна.

…гээд мүнөө үнеэдээ hайнаар …үлжэ захалаабди. Жэшээнь, үүлтэртэ үнеэд байра соогоо үдэшэ үглөөниинь 40 килограмм хүрэтэр кукурузын силос эдинэ.

Малай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ энэ мэтын тон шухала хүдэлмэри ябуулхатаяа хамта фермэнүүдэй ажалай эмхидхэлые эрид hайжаруулха ёhотойбди. Эгээн түрүүн фермэнүүдэй хүдэлмэриие hайнаар гуримшуулха, тоо бүридхэлые hайжаруулха, малаа нормын ёhoop, буйлуулагдаhан тэжээлээр эдеэлүүлхэ, үнеэдээ зоотехническэ заабариин ёhoop hааха гэхэ мэтэ хэмжээ-ябуулганууд бэелүүлэгдэхэ байна. Эдэ бүгэдые бэелүүлхын тулада hаалишадай дунда эмхидхэлэй болон ойлгууламжын ехэ хүдэлмэри ябуулагдаха зэргэтэй гээшэ. Тиин энэ харюусалгатай хүдэлмэриие бидэ зоотехнигүүд ябуулха ёhотойбди.

Би өөрөө Улан-Удын хүдөө ажахын техникум дүүргээд, мүнөө түрэл колхоздоо зоотехнигээр хүдэлмэрилжэ байнаб. Энэ хүдэлмэримни хүдөө ажахын тон харюусалгатай участок гэжэ мэдэнэб. Тиин мүнөө малшадай дунда эмхидхэлэй болон ойлгууламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха, зоотехническэ hуралсалые hайнаар эмхидхэхэ, колхозойнгоо hаалишадай эрилтые дүүргэхын түлөө бүхы шадабари ба мэргэжэлээ хэрэглэн оролдохо гээшэ манай, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй нангин уялга болоно.

Евдокия Гомбоева, колхозой зоотехник.

2800 литр hүнэй түлөө

Манай үүлтэртэ үнеэдэй фермын hаалишад мүнөө жэлдэ үнеэн бүриhөө 2800 литр hү hааха гү, али ажахын үнгэрэгшэ жэлэйхидээ орходоо hү hаалгые 2,5 дахин дээшэлүүлхэ гэжэ шиидэбэ.

Хайшан гээд hү hаалгые иигэжэ дээшэлүүлхэбибди, энээниие бэелүүлхэдэ ямар арга боломжо манда бииб?

Сэхэ хэлэхэдэ, ажахын үнгэрэгшэ жэлдэ манай фермынхид арга боломжоёо хүсэд хэрэглэжэ шадаагүй байгаа. Юундэб гэхэдэ, үрэжэл hайнтай тарьяанай газартай байгаад, кукуруза ургуулжа шадаагүй hэмди. Мүн намартаа солоомо ба бусад тэжээл багаар суглуулагдажа, үнеэднай эртэ хабар тэжээлээр дутаа hэн. Мүн тиихэдэ байhан тэжээлэ hайнаар буйлуулжа, үнеэдээ эдеэлүүлэнгүй, ехэ алдуу гаргаабди. Баhа ажалаймнай эмхидхэлдэ ехэхэн дутагдалнууд тохёолдоо. Эдэ бүгэдэ шалтагаануудhaa боложо, hү hааха түсэбөө арайхан гэжэ хахадhаань үлүүхэн дүүргэжэ, үнеэн бүриhөө 1000 гаран литр hү hааhан байнабди.

Харин мүнөө жэлдэ эдэ бүхы дутагдалнуудые зайсуулха хэмжээнүүд абтаа. Баргажанай МТС-эй механизаторнуудтай хамта 140 гектар талмайда кукуруза тарижа, гектар бүриин 135—135 центнер ургаса хуряагаад, үнеэн бүхэндэ 9—9 тонно силос дараабди. Үбhэн, илангаяа зелёнко болон хартаабха хэзээ, хэзээнэйхиhээ ехээр бэлдэгдээ. Мүнөө манай фермын мал бүдүүн ба шэмэтэ тэжээлээр гүйсэд хангагданхай. Мүнөө жэлдэ манай фермэ үбэлжэлгые түгэс бэлэдхэлтэйгээр угтаба. Энээн дээрэhээ харахада, hү hаалгые нёдондо жэлэйхидэ орходоо эрид дээшэлүүлхэ бүхы арга боломжо манда бии болобо.

Мүнөө манай фермэдэ 112 толгой үүлтэртэ үнеэд тоологдоно. Тэдэнээ 14—14 толгойгоор 8 hаалишан даажа абанхайбди. Ажахын үнгэрэгшэ жэлэй дүнгүүдые үйлэдбэриингөө зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэхэдээ, олон алдуу, дутагдалнуудые элирүүлээд, тэдэниие усадхахын түлөө мүнөө жэлэй түрүүшын үдэрнүүдhээ тэмсэхэ байhанаа hаалишан бүхэн мэдүүлhэн байна.

Мүнөө үнеэдээ кукурузын силосээр эдеэлүүлжэ байнабди. Үнеэн бүхэндэ үглөөгүүр 15 килограмм, үдэшэниинь 25 килограмм хүрэтэр силос үгтэнэ. Үдэрынь үнеэднай зелёнко ургуулhан полинууд дээрэ адуулагдажа, садатараа эдеэлдэг байна. Иигэжэ үнеэдэйнгээ эдеэлүүлгые hайжаруулhанай ашаар hү hаалгые нёдондо жэлэй энэ үедэ оробол 3 шахуу дахин дээшэлүүлээбди.

Энэ туйлаhан амжалтаяа улам арьбадхажа, ажахын мүнөө жэлдэ абаhан социалистическэ уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэ гээшэ hаалишадай шухалын шухала зорилго болоно.

Д. Бадмаева, ахалагша hаалишан.

…hү ехээр hаалга адуулга, харууhалгын хүсэн

…20 жэлэй туршада малажал хүдэлмэрилжэ байнаб. Энээн… жэлынь ото мал адуу…ар хүдэлмэрилхэдөө, мал… …шаг шэмэ элбэгээр абалга …агшын хүдэлмэриhөө ехээр …дадаг гэжэ мэдэдэг болооб. …эрээ зүбөөр хэрэглэжэ, малаа …ар эдеэлүүлхэ, саг сагтань …а гээшэ мал адуулагшын ша…и ба үнэн сэхэ ажал дээрэhээ …о ха юм.

…ахын энэ жэлдэ манай үүлтэр…эдэй фермын hаалишад hү …гаяа нёдондо жэлэйхидэ орхо…5 дахин дээшэлүүлхэ гэhэн тон …салгатай социалистическэ … абаhан байна. hаалишадай …лгаяа дүүргэхэдэнь би өөрын…эхэн хубитые оруулха ёhотойб. …hээ минии хүдэлмэри ха…лгатайшье, хүндэтэйшье боло… …ээшэ.

…най комплексно бригада малаа …эхын тулада фермэдэ дүтэхэн зелёнко тариhан байгаа. Мүнөө намартаа тэндэ үнеэдээ адуулхадамни ехэ hайн байба. Үнеэднай силос элбэгээр эдихэhээ гадна, үдэрынь иимэ hайн бэлшээридэ адуулагдахадаа hү ехээр үгөө, булта дунда ба дундаhаа дээшэ хүсэ шадалтай болонхой.

Үбэлдөө үнеэднай уяанда байлгагдан харууhалагдаха, эдеэлүүлэгдэхэ байна. Гэбэшье, минии хэхэ хүдэлмэри бага бэшэ байха юм. Үнеэдээ үдэрынь сэбэр агаарта ябуулангаа, газаашань гаргажа, нэгэ хэдыхэн бэлшээхэ ба саг сагтань уhалхаhаа гадна, hаалишадтаа тэжээл буйлуулха, үнеэдээ эдеэлүүлхэ хүдэлмэридэнь туhалха байнаб.

Мүнөө жэл урданайхида адли малаа бүрин бүтэнөөр лэ ондо оруулхые оролдохо бэшэ, харин үбэлэйшье сагта hү ехээр hаахын түлөө оролдохо байнабди.

Г. Очирова, мал адуулагша.

Тугалнуудаа шэнэ аргаар түлжүүлнэбди

Малажалдахи эгээл харюусалгатай саг—үбэлжэлгын үе ерэбэ. Тиин бидэ малшад малаа ашаг шэмыень доошолуулангүй ондо оруулха, мүн шэнэ түлнүүдээ гээлтэ хоролтогүйгөөр абахын түлөө бүри шангаар тэмсэхэ болонобди.

Би үүлтэртэ үнеэдэй фермэдэ тугалшанаар хүдэлмэрилжэ байнаб. Энэ ехэ харюусалгатай хүдэлмэринүүдэй нэгэниинь болоно. Манай фермынхид ажахын шэнэ жэлдэ ехэ ба харюусалгатай зорилго урдаа табяа. Үнеэн бүхэнhөө 2800 литр hү hааха, тугалнуудаа бултыень эхэhээнь hалгаажа, түлигдэдэггүй байрада нэгэшье хоролтогүйгөөр түлжүүлхэ зорилготойбди.

Тугалнуудые эхэhээнь hалгаажа, түлигдэдэггүй байрада түлжүүлхэдэ hайн мэргэжэл ба шадабари хэрэгтэй байна. Урда жэлнүүдтэ түл абалга дээрэ ехэ алдуу дутуунууд гарадаг hэн. Жэшээнь, тугалнуудта концентрат болон шэмэтэ тэжээл багаар үгөөд, hү хэмhээ үлүү уулгахада гаргаша схээр гарадаг байгаа. Мүн заримдаа харууhа ба эдеэлүүлгэ буруугаар эмхидхэгдэжэ, тугалнуудай тураха, гарзалха ушарнууд үзэгдэдэг hэн.

Мүнөө жэл шэнэ түл абалгада hайнаар бэлдээбди. Фермымнай дэргэдэ 100 толгой тугалай байха типовой шэнэ байра баригдаа. Тэрэмнай сэбэрлэгдэжэ, заhабарилагдажа дүүрээ. Мүнөө түрүүшын тугалнуудые абажа, тэндээ түлжүүлжэ байнабди.

Би мүнөө даажа абаhан тугалнуудаа зоотехническэ заабариин ёhoop эдеэлүүлжэ, харууhалжа, шэгнүүрыень сүүдхэ бүри 800—900 граммаар нэмээхэ, нэгэшье тугал гарзада оруулхагүй гэhэн социалистическэ уялга абанхайб. Энэ уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын түлөө оролдоноб.

С. Цыдыпова, тугалшан.

Түрүү фермэдэ

…лжээ, баруулжаа hубарhан, …раа үйлсэтэй олон гэрнүүдэй …таладань урагша хойшоо гон…оhон малай хоёр шэнэ байра …дана. Тэдэнэй хажууда …коор будуулhан дүрбэн томо …эй башнинууд холоhоо сайжа …дана, дундуурань дүүжэн … тодхоhон бахананууд ёройл… Энэ хадаа Курумканай ай… Молотовой нэрэмжэтэ колхо…үлтэртэ үнеэдэй фермэ гээшэ.

…рэй 4 час багта эндэ хүдэлмэ…лэг дундаа ябажа байба. hаа… сугларжа, үдэшынгөө хүдэл…э бэлдэнэ. Заримань түмэр …ряад, башни соохи ногоон …шэнги болотороо дарагдаhан, …ухан үнэртэй кукурузын си…нгилжо, газаашань гаргана, …дүүлынь тэрэниинь дүүжэн …да ашаад, үнеэдэй байрада …ажа, хоёр ханын хажуугаар …80 гаран метрын зайда жэры…барилдаhан кормушканууд соо …рилан хэнэ.

…Үдэшэниинь үнеэдтээ 20—20 …килограмм силос эдюулхэ гэжэ …зоймнай түрүүлэгшэ, баhа …ник хэлээ хамнай. Эрхэ бэшэ …э байнабди. Тиихэдэ, үглөө… үнеэн бүхэндэ 15—15 кило… силос эдюулхэбди,—гээд аха… hаалишан Дашинима Ном…а нүгөөдүүлдээ хэлэнэ.

…Тэрэмнай үнеэн бүхэндэ сүүд… дүпөөд килограмм си…болоно гү? Нёдондо энэ үедэ …е килограмм силос үнеэдтээ …ээгүй, миил хагданда бэлшээ…йгаа бэлэйбди, — гээд hаали… дуугархадань, кормушка…оо силос хэжэ байhан басагад …урма зоригтойгоор ажаллана.

…эжэ hаалишадай хүдэлмэ…өө дунда хөөрэлдэн байхада, …й мөөрэлдэнэ, буханuудай …алдаха холоhoo соностоно. hаалишад бэе бэеhээ урдиhэндэл, гүйлдэжэ байгаад, кормушканууд соогоо силос хэжэ дүүргэнэ. Энэ үедэ зүүн тээhээ үйлсын голоор эреэн марьян томо томо үнеэд hубарилдан гаража ерэбэ. Тиигээд хотонойнгоо үүдэндэ сугларжа, байрадаа орохоёо түрсэлдэнэ.

— Яахадаа эдэмнии үүдэ үрхэ руу шэглээд түрсэлдөө, мөөрэлдөө гээшэб? Юрдөө, мүнөөдэр үнеэдээ садхаагаагүй алтайш? Хаагуур адуулhан байбаш? — гээд нэгэ залуубтар hаалишан эхэнэр, үнеэдэй яhала садхалан янзатай байhые хаража байгаад, мал адуулагша Гармади Очировада хандан хэлэнэ.

— Садаhан лэ байха ёhотой. Мүнөөдэр Тээрмын горхоной Зүүн полиин зелёнкын узуурта адуулааб. Харин столовын янзаар хоншуун үнэр танарай хангалтуулаад байхадатнай, үнеэд амтатай тэжээлээ эдихээ, саг соогоо hаалгахаяа тиигээ бэшэ аал? Үнеэд мүнөөдэр hүтэйл байха. hайнаар hаахаяал мэдэгты,— гээд Гармади Ринчиновна харюусана.

Тиигэhээр үдэшын 5 час боложо, үнеэд байрадаа ороно. Нээрээшье, эндэнь кукурузын силосэй хуншуухан үнэр анхилжа үнеэд амтархан эдинэ. Тиин hаалишад хүнэг, багуудаа асаржа, хотоной дунда зэргэлүүлэн табяад, үнеэдээ hаахаяа бэлдэнэ. Тэдэнэр хара хүхэ халаадуудые үмдөөд, үнеэдэйнгээ дэлэн угаана, аршана, нидхэрнэ. Тиигэhээр hаалишад үнеэдээ hаажа захалба. Шанга шүрбэhэтэй басагадай шууяса hү hааhань соностоно. hаалишад гүйлдэжэ байгаад, үнеэн бүхэнhөө hааhан hүеэ хэмжэжэ, багууд соо эюулнэ, тэрэниие фермын тоо бүридхэгшэ Санжидма Дармаева саарhан дээрэ яаралтайгаар тэмдэглэнэ.

Үдэшын 7 час багта hаалишад үнеэдээ hаажа дүүргэнэ.. Тэдэнэр hүеэ эюулжэ, хэдэ хэдэн томо багуудые дүүргээд, hүнэй пунктда абаашажа, ахалагша hаалишандаа тушаана. Хэнэй хэды шэнээн hү үдэртөө hааhанай дүнгүүдые гаргажа байхадаа «hү hаалга нёдондо жэлэй энэ үедэ орходоо хэр ехээр дээшэлээб гэжэ мэдэнэ гүт?» гээд Дашинима Номшиевна тойроод байhан hаалишадhaa асууна.

— Юрдөө минии мэдэхэдэ, мүнөө hү hаалга нёдондонойхидо оробол 3 шахуу дахин дээшэлээ бэшэ гү? — гэжэ Санжидма Цыдыпова бултанай түлөө харюусаба.

Тиигээд hаалишад үглөөгүүр хэхэ хүдэлмэри тухайгаа үнеэдээ үбhөөр, хартаабха, турнепсээр эдеэлүүлхэ тухайгаа ябууд хөөрэлдэнэ. Энээниие шагнажа байхада «ажахын шэнэ жэлдэ абаhан уялгаяа дүүргэхын түлөө эдэнэр горьтойгоор тэмсэхэ зорилготой байна. Теэд ямаршье ажал хэрэгтэ зорилго гээшэмнай эгээл шухала ха юм» гэhэн бодол түрэнэ.

* * *

Курумканай аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр А. Санжиев, партийна организациин секретарь нүхэр Г. Дамбаев) ажахын үнгэрэгшэ жэлдэ hү hаалгаар аймаг соогоо түрүү hууринуудай нэгые эзэлээ. Гэбэшье, бүхы арга боломжоёо гүйсэд хэрэглэжэ шадаагүй дээрэhээ хараалhан түсэбөө дүүргээгүй байна. Мүнөө жэл молотовойхид арга боломжонуудаа гүйсэд хэрэглэхын зорилгоор олон хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлжэ байна. Малажал эрхилэлгые эрид дээшэлүүлhэнэй ашаар ажахын шэнэ жэлдэ үнеэн бүхэнhөө 1600 литр hү hааха гү, али hү hаалгые нёдондо жэлэйхидэ оробол хоёр дахин ехэдхэхэ гэжэ шиидээд аймагайнгаа колхознигуудые социалистическэ мүрысөөндэ уриба.

Абаhан уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын түлөө Молотовой нэрэмжэтэ колхозойхид ажахын шэнэ жэлэй түрүүшын үдэрнүүдhээ оролдожо байна. Ниитынгээ адуу малда бардам хүрэхэ бүдүүн, шэмэтэ болон концентрированнэ тэжээл бэлдээ, малай байха шэнэ байрануудые олоор барьяа, мүн хуушан байрануудаа hайнаар hэльбэн заhабарилhан байна. Тиин үбэлжэлгын үедэ бүхы үнеэдээ уяанда байлган харууhалха аргатай болоо.

Тус колхозой Хонхино гэжэ газарта байрлаhан фермэ үнеэдэй харууhа ба эдеэлүүлгые hайнаар эмхидхэhэнэй ашаар hү hаалгые нёдондо жэлэй энэ үеынхидэ орходоо 3 дахин шахуу дээшэлүүлжэ, аймагай бусад фермэнүүдтэ жэшээ харуулна. Эндэ үнеэдээ үдэрынь ногоон конвейертэ таригдаhан овёсой зелёнко дээрэ адуулаад, үдэшэ үглөөгүүр үнеэн бүхэндэ 40 килограмм хүрэтэр кукурузын силос эдюулнэ.

—Мүнөө жэл тэжээлэй hайн база байгуулха ба малаа hайн байраар хангаха талаар горьтой хүдэлмэри ябуулбабди. Теэд бии байгаа арга боломжоёо үшөөл hайнаар хэрэглэхэ ёhотойбди. Фермэнүүд дээрэ ажалай эмхидхэлые эрид hайжаруулха, ажал ехэтэй хүдэлмэриие механизацилха шухала байна. Ажахын шэнэ жэлдэ hү hаалгые нёдондонойхидо оробол хоёр, хоёр хахад дахин ехэдхэхэ гэhэн уялгаяа манай малшад бэелүүлхээр зориг жонхой гэжэ. — тус колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Санжиев хөөрэнэ.

Энээндэнь этигэхээр байна.

О. РАДНАЕВ, манай корр.

Одесса. Эндэхи далайн портдо суднанууд олоороо ерэнэ. Эдэ суднануудай дундаhаа советскэ гүрэнэй, тэрэшэлэн манай оронтой худалдаа наймаа хэдэг бусадшье оронуудай суднануудай тугуудые илгаруулжа болохо байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Измаил» гэжэ пароходто ашаа тээгдэжэ байна. Энэ пароход Индидэ баригдажа байгаа металлургическа заводто ашаа тээжэ аблашахань.

ТАСС-эй фотохронико.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн XI сесси

НЬЮ-ЙОРК, ноябрийн 13. (ТАСС). ООН-эй Генеральна Ассамблейн XI сесси үсэгэлдэр Нью-Йоркын сагаар 15 час 22 минутада (Москвагай сагаар 23 час 22 минутада) эндэ нээгдээ. Ассамблейн X сессиин түрүүлэгшэ Маса (Чили) сессиие нээгээ. ООН-эй гэшүүн 76 ороной түлөөлэгшэд сессидэ ерээ. Генеральна Ассамблейн X сесси дээрэ ООН-эй гэшүүндэ абтаhан Румыниин, Болгариин, Венгриин, Албаниин, Финляндиин, Иорданиин, Ливиин, Непалай болон бусад оронуудай делегадууд сесси дээрэ анха түрүүнээ байлсаба.

Генеральна Ассамблей нююса голосовани хэжэ, өөрынгөө түрүүлэгшээр Таиландын делегациие толгойлогшо Ван Вайтхаяконие hунгаа.

Өөрыень Ассамблейн түрүүлэгшээр нэгэн дуугаар hунгаhанайнь түлөө делегадуудта баясхалан хүргэхэ зуураа, Ван Вайтхаякон хадаа ООН-эй болон тэрэнэй органуудай үнгэрэгшэ жэлэй турша соо практическа талаар зарим зэргын туйлалтатай байhаниие тэмдэглээ, Генеральна Ассамблейн мүнөөнэй сесси эб найрамдал бэхижүүлхэ ба арадуудай байдал hайжаруулха хэрэгтэ туhалха гэжэ найдажа байhанаа элишэлэн мэдүүлээ.

ООН-эй гэшүүндэ Судан, Марокко болон Тунисые абаха тухай Аюулгүйн Соведэй hанамжа дурадхалые Азиин болон Африкын 22 ороной делегацинуудай дурадхалаар сесси хаража үзөө. Эдэ гурбан гүрэн ООН-эй гэшүүндэ нэгэн дуугаар абтажа, тэдэнэй түлөөлэгшэд Генеральна Ассамблейн заседаниин зал соо hууринуудаа эзэлжэ hуугаа.

Тусхай политическэ комитет байгуулха гэhэн тогтоол Ассамблей баталан абаа. Удаань Генеральна Ассамблейн XI сессиин гол комитедүүдэй заседанинууд боложо, түрүүлэгшэнэрээ hунгаа.

Нэгэдэхи комитедэй (политическэ асуудалнуудай ба аюулгүй байдалай асуудалнуудай талаар) түрүүлэгшээр Белаунде (Перу); тусхай политическэ комитедэй түрүүлэгшээр Сарпер (Турци); экономическа ба финансова асуудалнуудай талаар хоёрдохи комитедэй түрүүлэгшээр Мохаммед Мир-хан (Пакистан); гурбадахи комитедэй (тусхай, гуманитарна болон культурна асуудалнуудай талаар) түрүүлэгшээр Ланнунг (Дани); дүрбэдэхи комитедэй (харгалзалгын асуудалнуудай талаар) түрүүлэгшээр Демарчена (Доминиканска республика); табадахи комитедэй (захиргаанай ба бюджедэй асуудалнуудай талаар) түрүүлэгшээр Лютфи (Египет); зургаадахи (юридическэ) комитедэй түрүүлэгшээр Петржелка (Чехословаки) hунгагдаа. Удаань Генеральна Ассамблейн заседани дахяад боложо, Ассамблейн XI сессиин вице-түрүүлэгшэнэрые hунгаа. СССР-эй, США-гэй, Англиин, Франциин, Индиин, Сальвадорой түлөөлэгшэнэр, тэрэшэлэн чанкайшист вице-түрүүлэгшэнэрээр hунгагдаа.

Ассамблейн түрүүлэгшэ ба вице-түрүүлэгшэнэрhээ, тэрэшэлэн комитедэй түрүүлэгшэнэрhээ Ассамблейн Генеральна комитет бүридүүлэн байгуулагдадаг. Ассамблейн хэлсэхэ зүйлнүүдые тус комитет зүбшэн хэлсээд, Ассамблейдэ hанамжа дурадхалнуудаа оруулдаг юм.

Тиигээд Ассамблейн нэгэдэхи заседани хаагдаа.

Генеральна комитедтэ

НЬЮ-ЙОРК, ноябрийн 14. (ТАСС). ООН-эй Генеральна Ассамблейн Генеральна комитедэй заседани үсэгэлдэр болоо. Генеральна Ассамблейн зүбшэхэ зүйлөөр hанамжа дурадхалнуудые оруулхаhаа гадна, тус комитет Ассамблейн хүдэлмэрилхэ гурим тухай асуудалнуудые шиидхэдэг юм. Англиин, Франциин болон Израилиин Египедтэ эсэргүүгээр хэhэн добтолго тухай асуудалые, мүн Венгридэхи байдал тухай асуудал тэдэгые пленарна заседанинууд дээрэ зүбшэн хэлсэхын тулада Генеральна Ассамблейн хэлсэхэ зүйлдэ оруулха тухай hанамжа дурадхалые Генеральна комитедэй заседани баталан абаа.

Генеральна Асссамблейн заседани дээрэ венгерскэ асуудал зүбшэн хэлсэхые Советскэ Союзай түлөөлэгшэ В. В. Кузнецов буруушаагаа. «Венгридэхи байдал» тухай асуудалые Генеральна Ассамблейдэ зүбшэн хэлсэхэ гэжэ үүсхэл гаргагшад Венгридэхи событинууд тушаа хорото муухай шууяа татажа, США-гэй дэмжэлгые хүлеэлсэн Англиин, Франциин болон Израилиин Египедтэ эсэргүүгээр хэhэн зэбсэгтэ добтолго тухай дэлхэйн олониитын болон Ассамблейн анхаралые hулaруулха гэhэн зорилго урдаа табина. Египедэй городуудые зэрлигээр бомбодожо, амгалан hууhан хүн зониие олоор хюдаhанайнгаа түлөө, уласхоорондын байдалые горьтойгоор шангадуулhанайнгаа түлөө харюусалгаhаа зайсахые тэдэнэр hэдэнэ гэжэ В. В. Кузнецов мэдүүлээ.

Венгриин арад, тэрэнэй демократическа хүсэнүүд хархис этэгээдүүдтэ шанга сохилто үгэжэ, үймөөшэдэй hанаашалгые хүсэдөөр бурyутуулаа. Мүнөө үедэ хүдэлмэришэн-таряашанай революционно правительствын хүтэлбэреэр Венгридэхи байдал гуримшуулагдажа байна гэжэ В. В. Кузнецов хэлээ.

«Венгерскэ асуудалые» ООН-до зүбшэн хэлсэхые Венгерскэ Арадай Республикын правительство нэгэтэ бэшэ буруушааhан байгаа. Юуб гэхэдэ, энэ асуудал имагтал Венгерскэ Арадай Республикын дотоодын хэрэг болохо байhан туладаа, Венгриин правительствын эрхэ мэдэлдэ бүрин хамаадаха асуудал болоно. Советскэ Союз хадаа ООН-эй Уставай 2-дохи статьяе хэрэгсээнгүй гаража болохогүй гэжэ тоолоно. Гүрэнэй дотоодын эрхэ мэдэлдэ орохо хэрэгүүдтэ ООН-эй хамааралсаха эрхэ тус Устав оройдоошье үгэнэгүй гэжэ дурсагдаhан статья соо онсолон тэмдэглэгдэнхэй гээд. В. В. Кузнецов хэлээ.

«Венгерскэ асуудал» гэдэгые Ассамблейн зүбшэхэ зүйлдэ оруулхые Чехословакиин түлөөлэгшэ Петржелка мүн лэ буруушаагаа.

Ассамблейн зүбшэхэ зүйлдэ «Венгерскэ асуудал» оруулагдаха ёhотой гэжэ США-гэй, Англиин, Сальвадорой, Доминиканска Республикын, Перугэй түлөөлэгшэд, тэрэшэлэн чанкайшист хэлэhэн байна.

«Венгридэхи байдал тухай» пункт гэдэгые ООН-эй Генеральна Ассамблейн XI сессиин хэлсэхэ зүйлдэ оруулха тухай асуудал Венгриин түлөөлэгшын хабаадалгагүйгөөр Генеральна комитедтэ зүбшэн хэлсэгдээ. Венгриин делегадые уриха тухай советскэ түлөөлэгшын оруулhан дурадхал 6 голосоор буруушаагдаа. Тус дурадхалай түлөө 5 делегат голосовалhан байна.

Генеральна Ассамблейн вице-түрүүлэгшэнэрэй тоое 8 хүрэтэр олон болгохо, тиигээд энэ талаар ООН-эй Уставые хубилтаха гэhэн hанамжа дурадхал Генеральна Комитет заседаниингаа түгэсхэлдэ баталан абаа

ООН-эй ажаглагшад Египедтэ ерэбэ

КАИР, ноябрийн 13. (ТАСС). ООН-эй түрүүшын табан ажаглагшад үсэгэлдэр Египедтэ ерээ гэжэ газетэнүүд мэдээсэнэ.

Хитад орон ООН-до хуулита һууряа эзэлхэ ёһотой

ООН-до Хитадай түлөөлэгдэхэ асуудал ООН-эй Генеральна Ассамблейн зүбшэхэ зүйлдэ оруулхые Инди дурадхаа

НЬЮ-ЙОРК, ноябрийн 13. (ТАСС). «Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида Хитадай түлөөлэгдэхэ тухай» асуудал ООН-эй Генеральна Ассамблейн XI сессиин зүбшэхэ зүйлдэ оруулха гэжэ Инди дурадхаа. Энэ асуудалаар Индиин түлөөлэгшэ Лалын бэшэгые ба тэрээндэ хабсаргагдаһан тайлбарииые тараагаабди гэжэ ООН-эй секретариат мэдээсэнэ.

Хитад хадаа Нэгэдэмэл Нацануудай Организациие байгуулалсаһан гэшүүн, тэрэшэлэн Аюулгүйн Соведэй саг үргэлжын гэшүүн юм. Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида Хитадай түлөөлэгдэхэ ябадал яахадаа тон шухала удхашанартайб гэхэдэ, Хитад энэ организациие байгуулалсагша, Аюулгүйн Соведэй саг үргэлжын гэшүүн байхаһаа гадна, хүн зон олонтой, баян орон байһан туладаа, ООН-эй үмэнэ табигдажа байһан шухала асуудалнуудые шиидхэлгэдэ ехэ туһа нэмэри оруулха байна гэжэ дурсагдаһан бэшэг соо хэлэгдэнэ.

Саашадаа, Хитадай Арадай Республикын Арадай центральна правительствын Хитадай бодото правительство байһан тухай, ООН-эй Уставаар даалгагдаха уялгануудые энэл правительствын дүүргэжэ шадаха байһан тухай, Арадай центральна правительствые 30 ороной, тэрэ тоодо Аюулгүйн Соведэй саг үргэлжын хоёр гэшүүнэй мэдэрһэн тухай, Хитадай правительствын эрхэ түлөөлэлгые хаһаһан ябадал ООН-эй Уставта зохилдохогүй байһан тухай Индиин түлөөлэгшын бэшэг соо дэлгэрэнгыгээр хэлэгдэнэ.

Энээниие үндэһэ болгон, Индиин делегаци хадаа Хитадые ООН-до түлөөлхэ тухай асуудал Генеральна Ассамблейн XI сессиин үмэнэ табиха шухала гэжэ тоолоһон байна.

ВФП-гэй Гүйсэдхэхэ бюрогой сесси нээгдэбэ

ПРАГА, ноябрийн 13. (ТАСС). Профсоюзуудай бүхэдэлхэйн федерациин Гүйсэдхэхэ бюрогой 31-дэхи сесси үсэгэлдэр Прагада нээгдээ. Сесси хадаа хэлсэхэ зүйлэйнгөө нэгэдэхи пунктые—Египедтэ эсэргүүгээр хэгдэһэн һүүлшын добтолго, арабска оронуудай профсоюзуудтай Профсоюзуудай бүхэдэлхэйн федерациин холбоо барисаа хүгжөөхэ ба тэдэнтэй һаналаа нэгэдэнги байха тухай асуудалые хаража үзөө.

Гүйсэдхэхэ бюрогой сесси Египедэй профсоюзуудта телеграмма эльгээгээ. Тэрээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ:

ВФП-гэй Гүйсэдхэхэ бюро Египедэй профсоюзуудта, ажалшадта болон бүхы арадта ахадуугэй амаршалга хүргэнэ. Египедэй арадта эсэргүүгээр хэгдэһэн добтолгые дахяад эрид шууд буруушаана.

Египедэй арадта туһаламжа эмхидхэхэ ба тэдэнтэй һаналаа нэгэдэнти байха талаар абтаха хэмжээнүүд тухай асуудалые мүнөө үедэ Гүйсэдхэхэ бюро зүбшэн хэлсэхэ байна. Энэ асуудалаар баталан абаһан шиидхэбэри тухайгаа Гүйсэдхэхэ бюро таанадта мэдээсэхэ. Египедтэ эсэргүүгээр хэгдэһэн зээрхэг түримхэй хүсэнүүдые бүрин түгэсөөр илахыень, оронойнгоо сүлөөтэ эрхые аршалхыень ба эб найрамдал хамгаалхыень Египедэй профсоюзуудта, ажалшадта болон бүхы арадта Гүйсэдхэхэ бюро ехээр хүсэнэ. Манай хамтын тэмсэл илалтаар дүүрэхэл.

ВФП-гэй Гүйсэдхэхэ бюрогой даалгабаряар Луи Сайян Генеральна секретарь.

Палестинын Эхэнэрнүүдэй союзай

ТЕЛЕГРАММА

БЕЙРУТ, ноябрийн 13. (ТАСС). СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганинда Палестинын Эхэнэрнүүдэй союзай эльгээһэн доро дурсагдаһан телеграмма СССР-һээ Бейрудтэ байдаг Посольстводо абтаа:

«Бүхы хүн түрэлтэн, илангаяа арабска арадууд Танииые шууд сэхээр дэмжэнэ, эб найрамдалда дуратай Египедтэ эсэргүүгээр хэгдэһэн зэрлиг муухай добтолгые буруушааһан Танай правительствын һайн һайхан ба эрид шууд хараа бодолой түлөө баясхалан хүргэнэ. Олон удаан жэлдэ золтойгоор ажаһуухыетнай Танда, тиихэдэ, энэрхы сэдьхэлэй ба үнэн зүб хэрэгэй бата ехэ түшэг тулгуури ба хэрэм саашадаа байхыень Танай арадта бүхы зүрхэнһөө хүсэнэбди.

Союзай түрүүлэгшэ Вадиа Каддура Картабил».

ООН-эй резолюциие бэелүүлхэ тухай Хаммаршельтэй Египет хэлсээ хэнэ

КАИР, ноябрийн 13. (ТАСС). МЕН агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор информациин управлениин генеральна директор Абдель Кадер Хатем иигэжэ мэдүүлээ. Англо-франко-израильска сэрэгүүдые гаргаха ба тэрээнһээ уламжалан уласхоорондын полицейскэ хүсэнүүдые оруулха зорилгонууд тухай ООН-эй резолюциие бэелүүлхэ тушаа Египедэй правительствын ба ООН-эй Генеральна секретарь Хаммаршельдын хоорондо хөөрэлдөөн болоо.

Египедэй правительствын тодорхойлхые хүсэһэн бүхы пунктнуудаар үсэтэлдэр үгээ ойлголсообди гэжэ Хатем хэлээ. Нэгэдэмэл Нацануудай полицейскэ хүсэнүүдые байгуулгада ямар ороной хабаадалсаха тухай Египедэй зүбшөөл хэрэгтэй гэжэ хэлсэгдэһэн тухай МЕН агентствода мэдээжэ болоһон байна. Дурсагдаһан хүсэнүүдые байгуулха тухай ООН-эй ноябрийн 7-ной резолюци соо хэлэгдэһэн байха юм. Уласхоорондын полицейскэ хүсэнүүдэй Египедэй газар дээрэ орохо ба тэдэнэй хаана байрлаха тухай Египедэй зүбшөөл үгэхэнь шухала гэжэ хэлсэгдэһэн байна. Египедэй зүбшөөлөө болюулхадань уласхоорондын полицейскэ хүсэнүүд дары гаргагдаха ёһотой гэжэ мүн лэ хэлсэгдээ. ООН-эй резолюциин ёһоор, англо-французска сэрэгүүдэй саг дары гаргагдаһанай һүүлээр, полицейскэ хүсэнүүд Порт-Саидта болон Суэцкэ канал шадар байхаяа болихо ёһотой. Харин уласхоорондын полицейскэ хүсэнүүд Египедэй хүсэһэн саг соо Египет Израиль хоёрой хоорондохи эблэрэлгын ёһоор байгуулагдаһан хилые хамгаалха зэргэтэй гэжэ үгээ ойлголсогдоһон байна.

Арабска оронуудые толгойлогшонорой зүблөөн

БЕЙРУТ, ноябрийн 13. (ТАСС). Арабска гүрэнүүдые толгойлогшонорой зүблөөн мүнөөдэр эндэ нээгдээ. Ливанай президент Камиль Шамунай үүсхэлээр зарлагдаһан энэ зүблөөндэ Сириин президент Шукри Куатли, Саудовско Аравиин король Сауд, Иратай король Фейсал, Иорданиин король Хусейн Ливиин королиин зүгһөө премьер-министр Мустафа Бен Халим, Египедэй президентын зүгһөө Египедһээ Ливанда байдаг посол Галеб, Суданай Верховно комиссиин түрүүлэгшэ Абдаль Фаттах Эль-Маграби гэгшэд хабаадаа.

Египедые дэмжэхын тулада хамтаараа бэелүүлхэ политическэ ба дипломатическа ябуулганууд тухай асуудал зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэгдэхэ байна.

Бирма Афганистан хоёрой хоорондо хани барисаан тухай договор баталагдаба

РАНГУН, ноябрийн 13. (ТАСС). Бирма Афганистан хоёрой хоорондохи хани барисаан тухай договорто Бирмаһээ Лондондо байдаг Посольстводо ноябрийн 8-да гар табигдаа гэһэн мэдээсэл эндэ толилогдоо.

Уласхоорондын полицейскэ хүсэнүүдэй түрүүшын отряд Египедтэ ерээ

КАИР, ноябрийн 13. (ТАСС). Нэгэдэмэл Нацануудай уласхоорондын полицейскэ хүсэнүүдэй түрүүшын отряд Исмаилһаа баруун тээ байдаг Абу Сувейер аэродром дээрэ мүнөөдэр үглөөнэй 3 часта буугаа. Тус отряд 45 хүнһөө бүридэнэ гэжэ МЕН агентство мэдээсэнэ.

Манай республикын хонин...

Түрүү хонишон

Ород гэжэ горхониие үгсэхэдэ бэлшээреэр һайн Доодо Хорой гэжэ нютаг бии юм. Тэндэ Хэжэнгын аймагай Энгельсын нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон Даша-Дондок Зоригтуевай даажа байдаг эрье хонидой отара байрланхай.

— Энэ жэлдэ нэгэшье хони гарзалуулангүйгөөр ондо оруулжа, хонин бүриһөө дунда зэргээр 3 килограмм нооһо хайшалаабди. Ажахын шэнэ жэлдэ хонидоо тобир таргаар харууһалжа, бүри ехэ нооһо абахын тула тэмсэхэбди, — гэжэ хонишон Даша-Дондок Зоригтуев хөөрэнэ.

Нүхэр Зоригтуев даажа байһан хонидтоо эдюулхэ 130 бухал үбһэ өөрөө сабшажа, газаагаа сомоһон байна. Мүн гушаад тэргэ зелёнко зөөжэ асараа. Хонидойнь байранууд заһабарилагдажа, үбэлжэлгэдэ бэлдэгдэнхэй.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хонишон Даша-Дондок Зоригтуев.

С. Бадмаевай текст.

М. Ильиновэй фото.

Малшадай оролдолго

Яруунын аймагай Сталинай (Эгэтэ) нэрэмжэтэ колхозой хонишодой дунда Цыжип Санданова оролдосотой ажалаараа суурхана. Нүхэр Санданова үнгэрэгшэ ажахын жэлдэ даажа абаһан 100 эхэ хонин бүриһөө 110 хурьга абажа, нэгэшье хоролтогүйгөөр тэнжээгээ. Мүн тэрэшэлэн ехэхэн хэмжээнэй нооһо хайшалжа, даалгабаряа дүүргэһэн байна.

Колхозой һаалишадай дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ һаалишан Янжима Лодоева түрүүлжэ ябана. Тэрэ ажахын үнгэрһэн жэлдэ үнеэн бүриһөө 1350 литр һү һаагаа. Мүнөө Янжимын даажа байһан үнеэд барандаа тугаллаха. Тэрэ гол түлэб үбэлдөө түл абахаар хүлеэнэ. Янжима Лодоева үнеэн бүриһөө 1500 литрһээ доошо бэшэ һү һааха уялга абаа. **С. М. Шагдаров.**

Уранзураашадай зүблөөн

СССР-эй советскэ уранзураашадай союз РСФСР-эй Культурын министерствотэй хамта Сибириин ба Дальна Востогой уранзураашадай творческо конференци Иркутскда ноябрийн 15-һаа 20 болотор үнгэргэхэнь. Конференци дээрэ «Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин 40 жэлэй ойдо зорюулагдаһан выставкэдэ, мүн СССР-эй советскэ уранзураашадай нэгэдэхи съездэ бэлэдхэл хэхэ талаар Сибириин ба Дальна Востогой уранзураашадай зорилгонууд ба уранзурагай искусствын байдал» гэһэн элидхэл зүбшэн хэлсэгдэхэнь.

Мүн тэрэшэлэн Сибириин ба Дальна Востогой уранзураашадай зохёолнууд тухай зүбшэн хэлсэлгэ болохо. Гадна, советскэ уранзураашадай союзуудай түлөөлэгшэдэй, Бурят-Монголой ба Якутска АССР-эй Культурын министерствонүүдэй түлөөлэгшэнүүдэй зүблөөн болохо.

Манай республикаһаа энэ конференцидэ делегадууд боложо, мэдээжэ уранзураашад Павлов, Мэрдыгеев, Тимин, Окладников, Гончар гэгшэд ошобо.

Конференциин үедэ эмхидхэгдэхэ уранзурагай выставкэдэ экспонат болгогдон табигдахаар манай республикын уранзураашадай олохон зурагууд Иркутск эльгээгдээ. Тэрэ тоодо нүхэр Гончарай «Шэнэ ба боро газарта нүүн ерэлгэ» гэһэн зураг, Р. С. Мэрдыгеевэй «Эхэ Герой Багаева», «РСФСР-эй габьяата багша Дабанов» гэжэ портредүүд, Чикотеевэй «Агнууриһаа бусалга», «Шурыгинагай бригада», Неволинай «Шэнэ Улан-Удэ» гэхэ мэтэ олон зурагууд бии. Тэрэшэлэн Ж. Тумуновай «Нойрһоо һэриһэн тала», Х. Намсараевай «Үүрэй толон» гэжэ номуудта хэгдэһэн зурагууд эльгээгдээ.

П. Георгиев.

Фестивальда бэлэдхэл

Манай республикын хүбүүд, басагад Бүхэдэлхэйн залуушуулай фестивальда бэлэдхэжэ байна. Мүнөө предприяти, эмхи зургаануудаар, колхоз, совхоз, МТС-үүдээр олон тоото залуушуулай хабаадалгатайгаар вечернүүд үнгэргэгдэнэ. Нэгэ иимэ вечер мяха-консервын комбинадта һаяхан үнгэргэгдэбэ. Энэ вечертэ комбинадай 500 гаран залуушуул сугларжа, районно болон городской фестивальда ямараар бэлэдхэжэ байһан тухайгаа зүбшэн хэлсэбэ. Мүн эндэ үбэлэй спортивна сезондо бэлэдхэл тухай хэлсэгдэһэн, тодорхой тогтоол баталан абтаһан байха юм.

Н. Зайцев.

ХОРИИН АЙМАГТА

ХОНИШОД АЖАЛАЙ НЭМЭЛТЭ ТҮЛБЭРИ АБАНА

Ашангын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз малажалда хүдэлдэг колхознигуудтаа ажалай нэмэлтэ түлбэри болгон мүнгэ, эдеэ хоолой зүйлнүүдые үгэжэ эхилһээр үнихэнэй. Хонишодтоо 20 толгой хони, 1500 түхэриг мүнгэ, 2000 литр һү һаяхан үгэһэн байна. Түрүү хонишод: Дармаева — 640 түхэриг, Дымбрылова—300 түхэриг, 6 толгой хони абаһан байха юм.

ҺААМХАЙ ҮНЕЭН БҮРИДЭ 7 ТОННО СИЛОС

Анаагай сомоной «Улаан Одон» колхозой колхознигууд КПСС-эй XX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые дүүргэлтэ болгон, хамтынгаа мал һүрэгтэ урда урданайхиһаа һурагүй ехэ үбһэ тэжээл бэлэдхээд, үбэлэй сагые һайнаар угтаба. «Улаан одонойхид» һаамхай үнеэн бүриһөө 7 тонно силос даража, үбэлэй үедэ зунайхиһаа дутуугүй ехэ һү абаха аргатай болоо.

ЭРХИМ ФИНАНСИСТ

Дондок Хандажапович Хандажапов аймагай финансын таһагта арба гаран жэл ажаллажа байна. Энэ үе соо нүхэр Хандажапов хэдэ дахин шанда хүртэһэн байгаа. Дондок Хандажапов Дээдэ-Курбын, Хасууртын сельсоведүүдтэ участково инспектораар хүдэлмэрилхэ зуураа, хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэхэ даабаряа ноябрийн 1-нэй байдалаар 100 процент дүүргээ. Мүн налог суглуулгань гүйсэд дүүргэгдэнхэй.

Парти болон Правительствын түүхэтэ тогтоолнуудые колхозуудта тайлбарилан ойлгуулһанай ашаар иимэ амжалта туйлагдаа.

ҮДЭШЭНДӨӨ ҺУРАХА 10-ДАХИ КЛАСС

Хориин дунда һургуулиин дэргэдэ хүдөөгэй залуушуулай үдэшэндөө һураха 10-дахи класс нээгдээ. Иигэжэ аймагай албахаагшад, механизаторнууд болон бусад ажалһаа сүлөө сагтаа 10-дахи класс дүүргэхэ аргатай болобо. Эндэ мүнөө 17 хүн һурана.

ТҮРҮҮ КИНОМЕХАНИГУУД

Аймагай культурын таһагай киномеханигууд Агууехэ Октябриин һайндэрэй хүндэлэлдэ зорюулжа горьтойхон амжалта туйлаба. Жэшээлхэдэ, киномеханик А. М. Баханова жэлэйнгээ түсэб 110 процент, А. И. Капорская—100 процент дүүргэжэ, түрүү зэргэдэ гараа. Нүхэр Бахановада аймгүйсэдкомой культурын таһагай вымпел барюулагдаба. Киноустановкын киномеханик А. В. Беликова түсэбөө һара бүхэндэ 120 процент хүрэтэр дүүргэдэг юм. Эдэнэртэ культурын таһагай зүгһөө үнэтэ бэлэгүүд үгтөө.

А. Мангатханов.

ТҮРҮҮШЫН САҺАНАЙ ҺҮҮЛЭЭР. И. Денисовэй фото...

Шэнэ кино буулгагдажа дүүрүүтэй байна

«Адуушанай дуун» гэжэ уранһайханай шэнэ кинофильмые буулга «Мосфильмын» студида Москвада үргэлжэлһөөр. Энэ фильмын сценариень уранзохёолшо Даша-Рабдан Батожабай бэшэһэн байха юм. Картинын хүгжэмые композитор Соловьев-Седой зохёоһон байна.

Тус фильмын гол геройнь хадаа Түмэн болоно. Тэрэнэй ролиие Ленинэй орденто гүрэнэй оперо ба балледэй театрын артист Владимир Манкетов наадана. Тэрэнэй дурлаһан басаганиинь Сэсэг. Энэ ро... Москвагай бага театрын дэрг... Шепкинэй нэрэмжэтэ дээдэ ү... щиин дүрбэдэхи курсын студ... Долорон Джурабаева гүйсэдх...

Мүнөө фильм буулгалга дүүр... боложо байнхай. Московско ... ром, П. И. Чайковскиин пам... гай дэргэдэ, Московско конс... ториин байшан, Можайска ... гэхэ мэтэдэ кадрнууд буулг... хай.

В. Брайковск...

ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАГДАБА

Надежда Дугданова 1952 онһоо хойшо Яруунын аймагай Комсомольско сельпогой 1-дэхи хүдөөгэй магазинай наймаалагшаар хүдэлнэ. Тэрэ ажалдаа үнэн сэхээр хандадаг юм. Энэ магазин соо ходо ариг сэбэр байдаг. Эд бараан эмхитэй һайнаар, хүнэй харахада эли тодо газарта табяатай, тэдэнэй үнэ сэн элеэр бэшээтэй байдаг.

Наймаалагша Дугданова О... риин һайндэрэй хүндэлэлдэ д... һэн социалистическэ мүры... һайн амжалта туйлаа. Тэрэ аб... уялгаяа саг соонь дүүргэбэ. ... лай һайн амжалта туйлаһанай түлөө Бурмонкоопсоюзай пр... ниин хүндэлэлэй грамотаар ша... даһан байна.

Үдэшэндөө үдэрэйхидэл адли

Үдэшэндөө хаа хаанагүй электрын галнууд ялалзажа эхилнэ. Олон дабхар гэрнүүдэй томо томо сонхонуудһаа шарабтар туяа сасарна. Гансал Улан-Удын паровознигуудай улаан булангай сонхонуудһаа наранай туяа шэнги саб сагаан гэрэл яларна.

Энэ улаан булан соо ороходо ута аад, нарихан соргонууд ханануудтань хадаатай байна. Энэ хадаа люминисцентнэ лампанууд гээшэ. ... та дээрээ 16 тиимэ лампа бии. ... нэй гэрэлдэ газетэ, журнал, но... шахада, шатар даамаар наада... аятай зохид юм.

—Улаан булан соомнай ... шэндөө үдэрэйхидэл адли гэр... болонхой, — гэжэ паровозн... омогорхолтойгоор хөөрэлдэнэ.

И. Алекс...

Мори урилдаан

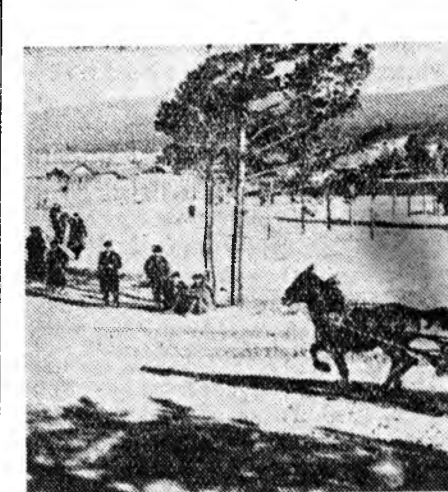

Заиграй тосхоной дэргэдэхи ипподром дээрэ мори урилдаан болоо. Аймагай колхозууд эгээл һайн гүйгөөшэ моридоо эндэ асараа. Урилдаанда хамта дээрээ 12 морид хабаадаба.

Ехэ моридой дундаһаа Сталинай нэрэмжэтэ колхозой 5 наһатай «Зонт» гэжэ азарга (жолоо баригшань Г. Е. Маслов) урилдаанда түрүүлжэ, нэгэдэхи шан абаба. Энэ азарга хадаа ре... ликанска мори... даанда мүн лэ ... дэхи һуури э... байна. Хоёр на... залуу моридой ... даһаа Карл Мар... нэрэмжэтэ кол... «Украдка» гэжэ ... (жолоо бари... Д. С. Эрдынеев) ... рүүлжэ гараба.

Сталинай нэ... жэтэ колхозой «По... бедитель» гэжэ ... га (жолоо ба... шань Маслов), ... колхозой «Побе... гэжэ гүүн (жолоо баригшань ... гин), Молотовой нэрэмжэтэ ко... зой «Иртыш» гэжэ азарга (ж... баригшань Цыдыпов) ба бусад ... та дээрээ 6 морид урмашу... шанда хүртэбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Зонт» азарга урилдаанда түрүүлжэ ...

А. Бадаевай фото-те...

Редакторай о... **О. ГОМБОЕ...**

Адрес редакции: г. Улан-Удэ. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, заместителя редактора — 32-74, отв. секретаря — 27-37, отделов: партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-..., культуры и быта, промышленности —34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская — 32-67 бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00915. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. № 6394.